

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 3 sierpnia 2023 r.

Poz. 1508

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 2 sierpnia 2023 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast

Na podstawie art. 61 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (Dz. U. z 2022 r. poz. 1781) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 8:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy wniosek spełnia warunki, o których mowa w art. 54, art. 55 oraz art. 56 § 2, 2b i 3 ustawy, wójt lub inny upoważniony pracownik urzędu gminy niezwłocznie uzgadnia z wyborcą lub osobą, która wyraziła zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa, termin sporządzenia aktu pełnomocnictwa. W razie braku uzgodnienia terminu termin wyznacza wójt lub inny upoważniony pracownik urzędu gminy.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przed uzgodnionym lub wyznaczonym terminem sporządzenia aktu pełnomocnictwa wójt lub inny upoważniony pracownik urzędu gminy sporządza w Centralnym Rejestrze Wyborców projekt aktu pełnomocnictwa, zawierający niepowtarzalny numer nadany przez system teleinformatyczny, w którym prowadzony jest Centralny Rejestr Wyborców.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku pozostawienia wniosku bez rozpoznania w aktach sprawy przy wpisie w wykazie sporządzonych aktów pełnomocnictwa, zwanym dalej „wykazem”, który powstał w związku ze sporządzeniem projektu aktu pełnomocnictwa, zamieszcza się odpowiednio informację o nieobecności wyborcy w uzgodnionym lub wyznaczonym terminie sporządzenia aktu pełnomocnictwa albo o braku potwierdzenia woli udzielenia pełnomocnictwa w sposób niebudzący wątpliwości.”;

2) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. 1. Wykaz prowadzi urząd gminy, o którym mowa w § 5 ust. 1, oddzielnie dla poszczególnych wyborów w Centralnym Rejestrze Wyborców.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – administracja publiczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

2. Wzór wykazu stanowi załącznik nr 13 do rozporządzenia.

3. Niezależnie od wykazu prowadzi się akta obejmujące dokumenty dotyczące postępowania w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa.”;

- 3) w § 11:
- a) w ust. 2 po wyrazach „obwodową komisją wyborczą” skreśla się wyrazy „ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie”;
 - b) w ust. 3 po wyrazach „obwodowej komisji wyborczej” skreśla się wyrazy „ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie”;
- 4) w § 12 w ust. 1, 2 i 3 po wyrazach „obwodowej komisji wyborczej” skreśla się wyrazy „ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie”;
- 5) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 6) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia;
- 7) załącznik nr 3 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia;
- 8) załącznik nr 4 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego rozporządzenia;
- 9) załącznik nr 5 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 5 do niniejszego rozporządzenia;
- 10) załącznik nr 6 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 6 do niniejszego rozporządzenia;
- 11) załącznik nr 7 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 7 do niniejszego rozporządzenia;
- 12) załącznik nr 8 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 8 do niniejszego rozporządzenia;
- 13) załącznik nr 9 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 9 do niniejszego rozporządzenia;
- 14) załącznik nr 10 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 10 do niniejszego rozporządzenia;
- 15) załącznik nr 11 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 11 do niniejszego rozporządzenia;
- 16) załącznik nr 12 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 12 do niniejszego rozporządzenia;
- 17) załącznik nr 13 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 13 do niniejszego rozporządzenia;
- 18) uchyla się załączniki nr 14, 15 i 16 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 497).

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *M. Kamiński*

WZÓR

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania

w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:

.....
(Data wyborów)

Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta*, do którego kierowany jest wniosek

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowaniaImię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania**Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym**, zstępnym***, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE*

Do wniosku dołączono:

1. pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem;
2. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności wyborcy (*nie dotyczy wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat*);
3. kopię dokumentu potwierdzającego pozostawanie wyborcy z osobą, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, w stosunku przysposobienia / opieki / kurateli* (*załącza się wyłącznie w przypadku, gdy taki stosunek istnieje*).

* Niepotrzebne skreślić.

** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

*** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

WZÓR

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania**w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:**.....
(Data wyborów)**Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta***, do którego kierowany jest wniosek

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowaniaImię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania**Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym**, zstępnym***, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE*

Do wniosku dołączono:

1. pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem;
2. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności wyborcy (*nie dotyczy wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat*);
3. kopię dokumentu potwierdzającego pozostawanie wyborcy z osobą, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, w stosunku przysposobienia / opieki / kurateli* (*załącza się wyłącznie w przypadku, gdy taki stosunek istnieje*).

* Niepotrzebne skreślić.

** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

*** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

Miejsce sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania

(wypełnić jedynie w przypadku, gdy ma być ono inne niż miejsce zamieszkania wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania)

.....

Oświadczenia

Oświadczam, że wszystkie dane zawarte we wniosku są zgodne z prawdą.

Wyrażam zgodę na przekazanie do rejestru danych kontaktowych imienia, nazwiska, numeru PESEL oraz:

numeru telefonu komórkowego:

adresu poczty elektronicznej:

Jeśli wyrażasz zgodę na przekazanie danych, zaznacz co najmniej jedno pole wyboru.

Przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych nie jest obowiązkowe. Mogą one umożliwić innym podmiotom (np. urzędowi) szybki kontakt z tobą celem sprawnego załatwienia sprawy i poinformowania cię o działaniach, jakie te podmioty podejmują w twoich sprawach. Zgodę możesz wycofać w każdej chwili.

Wyborca wyraża zgodę na to, aby w postępowaniu w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa był reprezentowany przez osobę, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania:

TAK

NIE*

Wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu:

TAK

NIE*

Data wypełnienia (dzień-miesiąc-rok):

		-			-				
--	--	---	--	--	---	--	--	--	--

.....
 Podpis wyborcy

W przypadku gdy wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu, w miejscu tym podpis składa osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania.

Pouczenie

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony przed datą pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się odrębnie na pierwsze (tzw. I tura) oraz ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony po dniu pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się na ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Adnotacje urzędowe

Sposób złożenia wniosku:

ustnie na piśmie utrwalonym w postaci papierowej na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej

Numer wniosku

Uwagi

.....

.....
 Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania**w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:**.....
(Data wyborów)**Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta^{*}, do którego kierowany jest wniosek**

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Adres zamieszkania

Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Adres zamieszkania

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym^{**}, zstępnym^{***}, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE^{*}**Do wniosku dołączono:**

1. pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem;
2. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności wyborcy (*nie dotyczy wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat*);
3. kopię dokumentu potwierdzającego pozostawanie wyborcy z osobą, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, w stosunku przysposobienia / opieki / kurateli^{*} (*załącza się wyłącznie w przypadku, gdy taki stosunek istnieje*).

* Niepotrzebne skreślić.

** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

*** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

WZÓR

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania

w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego* oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na:

.....
(Data wyborów)

Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta**, do którego kierowany jest wniosek

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Adres zamieszkania

Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Adres zamieszkania

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym***, zstępnym****, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE**

Do wniosku dołączono:

1. pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem;
2. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności wyborcy (*nie dotyczy wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat*);
3. kopię dokumentu potwierdzającego pozostawanie wyborcy z osobą, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, w stosunku przysposobienia / opieki / kurateli** (*załącza się wyłącznie w przypadku, gdy taki stosunek istnieje*).

* Rady gminy/miasta, rady miejskiej, rady powiatu, sejmiku województwa, rady dzielnicy m.st. Warszawy.

** Niepotrzebne skreślić.

*** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

**** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

WZÓR

Zgoda na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania**w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej****Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta***, do którego kierowany jest wniosek

.....

Wyrażam zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:

.....

(Data wyborów)

Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Adres zamieszkania

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym**, zstępnym***, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE*

* Niepotrzebne skreślić.

** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

*** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

Oświadczenia i wnioski

Proszę o pozostawienie aktu pełnomocnictwa do głosowania do odbioru w urzędzie gminy / doręczenie na wskazany poniżej adres*:

.....
.....
.....

Informuję, że wyraziłam/wyraziłem* już zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania od (należy podać imię i nazwisko, numer PESEL oraz adres zamieszkania wyborcy):

.....
.....
.....
.....

Oświadczam, że wszystkie powyższe dane są zgodne z prawdą.

Data wypełnienia (dzień-miesiąc-rok):

			-			-			
--	--	--	---	--	--	---	--	--	--

.....
Podpis osoby, której ma być udzielone
pełnomocnictwo do głosowania

Adnotacje urzędowe

Uwagi

.....
.....
.....

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Zgoda na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania

w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej**Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta***, do którego kierowany jest wniosek

.....

Wyrażam zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:

.....

(Data wyborów)

Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Adres zamieszkania

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym**, zstępnym***, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE*

* Niepotrzebne skreślić.

** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

*** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

Oświadczenia i wnioski

Proszę o pozostawienie aktu pełnomocnictwa do głosowania do odbioru w urzędzie gminy / doręczenie na wskazany poniżej adres*:

.....
.....
.....

Informuję, że wyraziłam/wyraziłem* już zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania od
(*należy podać imię i nazwisko, numer PESEL oraz adres zamieszkania wyborcy*):

.....
.....
.....
.....

Oświadczam, że wszystkie powyższe dane są zgodne z prawdą.

Data wypełnienia (dzień-miesiąc-rok):

			-				-						
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

.....
Podpis osoby, której ma być udzielone
pełnomocnictwo do głosowania

Pouczenie

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony przed datą pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się odrębnie na pierwsze (tzw. I tura) oraz ponowne głosowanie (tzw. II tura).
Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony po dniu pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się na ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Adnotacje urzędowe

Uwagi

.....

.....

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Zgoda na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania**w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej****Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta***, do którego kierowany jest wniosek

.....

Wyrażam zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:

.....

(Data wyborów)

Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Adres zamieszkania

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym**, zstępnym***, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE*

* Niepotrzebne skreślić.

** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

*** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

Oświadczenia i wnioski

Proszę o pozostawienie aktu pełnomocnictwa do głosowania do odbioru w urzędzie gminy / doręczenie na wskazany poniżej adres*:

.....
.....
.....

Informuję, że wyraziłam/wyraziłem* już zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania od (należy podać imię i nazwisko, numer PESEL oraz adres zamieszkania wyborcy):

.....
.....
.....
.....

Oświadczam, że wszystkie powyższe dane są zgodne z prawdą.

Data wypełnienia (dzień-miesiąc-rok):

			-			-			
--	--	--	---	--	--	---	--	--	--

.....
Podpis osoby, której ma być udzielone
pełnomocnictwo do głosowania

Adnotacje urzędowe

Uwagi
.....
.....

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Zgoda na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania

w wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego* oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast

Wójt / Burmistrz / Prezydent Miasta**, do którego kierowany jest wniosek

.....

Wyrażam zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego* oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na:

.....

(Data wyborów)

Dane osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Adres zamieszkania

.....

Dane wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Osoba, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, jest dla wyborcy wstępnym***, zstępnym****, małżonkiem, bratem, siostrą albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia, opieki albo kurateli:

TAK

NIE**

* Rady gminy/miasta, rady miejskiej, rady powiatu, sejmiku województwa, rady dzielnicy m.st. Warszawy.

** Niepotrzebne skreślić.

*** Wstępnym jest ojciec, matka, dziadek, babka itd.

**** Zstępnym jest syn, córka, wnuk, wnuczka itd.

Oświadczenia i wnioski

Proszę o pozostawienie aktu pełnomocnictwa do głosowania do odbioru w urzędzie gminy / doręczenie na wskazany poniżej adres**:

.....

Informuję, że wyraziłam/wyraziłem** już zgodę na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania od
 (należy podać imię i nazwisko, numer PESEL oraz adres zamieszkania wyborcy):

.....

Oświadczam, że wszystkie powyższe dane są zgodne z prawdą.

Data wypełnienia (dzień-miesiąc-rok):

			-				-						
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

.....
 Podpis osoby, której ma być udzielone
 pełnomocnictwo do głosowania

Pouczenie

W wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony przed datą pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się odrębnie na pierwsze (tzw. I tura) oraz ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony po dniu pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się na ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Jeśli tego pełnomocnictwa udziela obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim lub obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, nie obejmuje ono wyborów do rady powiatu i wyborów do sejmiku województwa.

Adnotacje urzędowe

Uwagi

.....

.....
 Podpis wraz z pieczęcią imienną

** Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska.....
(Miejscowość, data).....
(Nazwa urzędu gminy)**Akt pełnomocnictwa do głosowania nr****w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:**.....
(Data wyborów)**Dane wyborcy, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania**Dane pełnomocnika**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania
Podpis wyborcy

Wyborca potwierdził w mojej obecności wolę udzielenia tego pełnomocnictwa:

- poprzez złożenie podpisu
- w inny sposób niebudzący wątpliwości*

Pieczeńć urzędowa

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Niepotrzebne skreślić.

1) egz. dla wyborcy

2) egz. dla pełnomocnika

3) egz. a/a

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska.....
(Miejscowość, data).....
(Nazwa urzędu gminy)**Akt pełnomocnictwa do głosowania nr****w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu pierwszego / ponownego* głosowania
zarządzonych na:**.....
(Data wyborów)**Dane wyborcy, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania**Dane pełnomocnika**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania
Podpis wyborcy**Pouczenie**

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony przed datą pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się odrębnie na pierwsze (tzw. I tura) oraz ponowne głosowanie (tzw. II tura).
Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony po dniu pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się w jednym egzemplarzu na ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Wyborca potwierdził w mojej obecności wolę udzielenia tego pełnomocnictwa:

- poprzez złożenie podpisu
- w inny sposób niebudzący wątpliwości**

Pieczeńć urzędowa

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Zostanie wydrukowany odpowiedni rodzaj wyborów.

1) egz. dla wyborcy

2) egz. dla pełnomocnika

3) egz. *na*

** Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska.....
(Miejscowość, data).....
(Nazwa urzędu gminy)**Akt pełnomocnictwa do głosowania nr****w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na:**.....
(Data wyborów)**Dane wyborcy, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania**Dane pełnomocnika**Imię (imiona)
Nazwisko
Numer PESEL
Adres zamieszkania
Podpis wyborcy

Wyborca potwierdził w mojej obecności wolę udzielenia tego pełnomocnictwa:

- poprzez złożenie podpisu
- w inny sposób niebudzący wątpliwości*

Pieczeńć urzędowa

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Niepotrzebne skreślić.

1) egz. dla wyborcy

2) egz. dla pełnomocnika

3) egz. a/a

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska

.....
(Miejscowość, data)

.....
(Nazwa urzędu gminy)

Akt pełnomocnictwa do głosowania nr

w wyborach organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego* oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w dniu pierwszego / ponownego głosowania zarządzonych na:**

.....
(Data wyborów)

Dane wyborcy, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Adres zamieszkania

Dane pełnomocnika

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Adres zamieszkania

.....
Podpis wyborcy

Pouczenie

W wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony przed datą pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się odrębnie na pierwsze (tzw. I tura) oraz ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony na wniosek wniesiony po dniu pierwszego głosowania (tzw. I tura) sporządza się na ponowne głosowanie (tzw. II tura).

Jeśli tego pełnomocnictwa udziela obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim lub obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, nie obejmuje ono wyborów do rady powiatu i wyborów do sejmiku województwa.

Wyborca potwierdził w mojej obecności wolę udzielenia tego pełnomocnictwa:

- poprzez złożenie podpisu
- w inny sposób niebudzący wątpliwości***

Pieczęć urzędowa

.....
Podpis wraz z pieczęcią imienną

* Rady gminy/miasta, rady miejskiej, rady powiatu, sejmiku województwa, rady dzielnicy m.st. Warszawy.

** Zostanie wydrukowany odpowiedni rodzaj wyborów.

*** Niepotrzebne skreślić.

WZÓR
WYKAZ
sporządzonych aktów pełnomocnictwa do głosowania

(dla wyborców ujętych w obwodzie nr)
(Nr obwodu)

Wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej / Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej / do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej / do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego* oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast** zarządzane na.....
(Data wyborów)

.....
(Pieczęć nagłówkowa urzędu gminy)

Lp.	Numer aktu pełnomocnictwa	Dane wyborcy		Dane pełnomocnika		Data sporządzenia aktu pełnomocnictwa	Data cofnięcia lub wygaśnięcia aktu pełnomocnictwa	Uwagi
		Nazwisko i imię (imiona)	Numer PESEL	Nazwisko i imię (imiona)	Numer PESEL			

.....
(Data sporządzenia wykazu)

* Rady gminy / miasta, rady miejskiej, rady powiatu, sejmiku województwa, rady dzielnicy m.st. Warszawy. Pełnomocnictwa udzielone przez obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi lub obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, nie obejmują wyborów do rady powiatu i wyborów do sejmiku województwa.

** Zostanie wydrukowany odpowiedni rodzaj wyborów.

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2023 r.

Poz. 1628

USTAWA

z dnia 7 lipca 2023 r.

o zmianie ustawy o referendum ogólnokrajowym

Art. 1. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 851 oraz z 2023 r. poz. 497) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych za granicą oraz na polskich statkach morskich są przekazywane komisarzowi wyborczemu właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy.”;
- 2) w art. 35 w ust. 2 wyrazy „o której mowa w § 1” zastępuje się wyrazami „o której mowa w ust. 1”;
- 3) w art. 56 w ust. 2 wyrazy „w rozumieniu art. 4 pkt 6” zastępuje się wyrazami „w rozumieniu art. 4 pkt 17”;
- 4) w art. 59:
 - a) w ust. 4 wyrazy „Kierownik Krajowego Biura Wyborczego” zastępuje się wyrazami „Szef Krajowego Biura Wyborczego”;
 - b) w ust. 6 wyrazy „Kierownik Krajowego Biura Wyborczego” zastępuje się wyrazami „Szef Krajowego Biura Wyborczego”;
- 5) w art. 90:
 - a) w ust. 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b–1e w brzmieniu:

„1b) informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;

1c) głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;

1d) zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego we właściwych wyborach dotyczy również głosowania korespondencyjnego w referendum;

1e) wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania we właściwych wyborach dotyczy również referendum, a akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony w związku ze wskazanymi w nim wyborami dotyczy również głosowania w referendum;”;
 - b) w ust. 1a po pkt 1 dodaje się pkt 1a–1d w brzmieniu:

„1a) informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;

1b) głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;

2. Spis wyborców, w gminie innej niż określona w ust. 1, sporządza się według poszczególnych miejscowości wymienionych w porządku alfabetycznym, a w obrębie miejscowości – według kolejnych numerów budynków i lokali; jeżeli w miejscowości są ulice – także według ulic wymienionych w porządku alfabetycznym oraz kolejnych numerów budynków i lokali.

3. Wyborców, którzy złożyli wniosek o zmianę miejsca głosowania, ujmuje się w spisie wyborców po wyborcach ujętych w spisie wyborców z urzędu, po rozdzieleniu spisu wierszem: „Wyborcy, którzy zmienili miejsce głosowania przed wydrukowaniem spisu”, w porządku alfabetycznym według nazwiska, a w obrębie nazwiska według imion.

4. W wyborach do rad gmin spis wyborców sporządza się z uwzględnieniem podziału gminy na okręgi wyborcze utworzone dla wyboru rady tej gminy.

§ 5. 1. Spis wyborców dla obwodu utworzonego w zakładzie sporządza się w kolejności alfabetycznej nazwisk wyborców, na podstawie wykazu osób, które będą przebywać w zakładzie w dniu wyborów.

2. Wzór wykazu osób, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 6. Spis wyborców jest aktualizowany automatycznie w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest CRW, w okresie od 44 dnia przed dniem wyborów do 3 dnia przed dniem wyborów.

§ 7. 1. Przy nazwiskach osób, które są ujęte w spisie wyborców na wniosek, w rubryce „Uwagi” zamieszcza się adnotację: „Zmiana miejsca głosowania”.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 29 § 2 i w art. 30 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, przy nazwiskach osób, które nie zamieszkują stale na obszarze danej gminy, ale stale zamieszkują na obszarze powiatu lub województwa, na którego terenie położona jest ta gmina, w rubryce „Uwagi” zamieszcza się adnotację: „Tylko wybory do rady powiatu i sejmiku województwa” albo „Tylko wybory do sejmiku województwa”.

§ 8. 1. Przy nazwiskach osób, które są ujęte w spisie wyborców, a wyraziły zamiar głosowania korespondencyjnego lub przez pełnomocnika w rubryce „Uwagi” zamieszcza się adnotację: „Głosowanie korespondencyjne. Pakiet wysłany” albo „Udzielono pełnomocnictwa do głosowania – art. 56 Kw”.

2. Przy nazwiskach osób, które są ujęte w spisie wyborców i wyraziły zamiar głosowania przez pełnomocnika, a następnie cofnęły pełnomocnictwo albo pełnomocnictwo wygasło w rubryce „Uwagi” zamieszcza się adnotację: „Cofnięcie pełnomocnictwa – art. 58 § 1 Kw” albo „Wygaśnięcie pełnomocnictwa – art. 58 § 2 Kw”.

§ 9. 1. Do czasu przekazania spisu wyborców przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej, w celu aktualizacji spisu, sporządzane są jego dodatkowe strony, na których ujmowane są osoby, które zmieniły miejsce głosowania po wydrukowaniu spisu wyborców i zostały ujęte w obwodzie głosowania:

- 1) z urzędu, w związku z zameldowaniem na pobyt stały na obszarze danej gminy w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały, na podstawie art. 19 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;
- 2) w związku ze złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 19 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;
- 3) w związku ze złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 19a § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

2. Na dodatkowych stronach spisu wyborców, o których mowa w ust. 1, ujmowane są także osoby pominięte w spisie w wyniku oczywistej omyłki oraz osoby, dla których skutkiem złożenia reklamacji w trybie art. 22 i art. 37 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy jest ujęcie ich w spisie wyborców.

3. Informację o przyczynach ujęcia na dodatkowych stronach spisu wyborców zamieszcza się w rubryce „Uwagi” poprzez odpowiedni wpis: „zmiana przypisania do obwodu – art. 19 § 2 Kw”, „zmiana przypisania do obwodu – art. 19 § 3 Kw”, „zmiana przypisania do obwodu – art. 19a § 1 Kw”, „reklamacja – art. 22 Kw”, „reklamacja – art. 37 Kw”, „omyłka”.

4. Aktualizacje spisu wyborców, o których mowa w ust. 1–3, niezwłocznie wprowadza się do CRW.

5. Wzór części A dodatkowej strony spisu wyborców stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

6. Wzór części B dodatkowej strony spisu wyborców stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Do czasu przekazania spisu wyborców przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej spis jest aktualizowany poprzez wykreślenie ze spisu wyborców z powodu:

- 1) ujęcia w spisie sporządzonym na podstawie § 9;
- 2) utraty obywatelstwa polskiego;
- 3) utraty obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego niż Rzeczpospolita Polska lub obywatelstwa Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, jeżeli spis wyborców został sporządzony na wybory, w których osoby z tym obywatelstwem mają prawo wybierania;
- 4) zgonu;
- 5) pozbawienia prawa wybierania;
- 6) rozpatrzenia reklamacji powodującej skreślenie ze spisu wyborców;
- 7) zgłoszenia przez obywatela polskiego chęci głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzanych przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej.

2. Informację o przyczynach skreślenia ze spisu zamieszcza się w rubryce „Uwagi” poprzez odpowiedni wpis: „zmiana przypisania do obwodu – art. 19 § 2 Kw”, „zmiana przypisania do obwodu – art. 19 § 3 Kw”, „zmiana przypisania do obwodu – art. 19a § 1 Kw”, „utrata obywatelstwa”, „zgon”, „pozbawienie prawa wybierania”, „reklamacja – art. 22 Kw”, „reklamacja – art. 37 Kw”, „głosowanie w innym państwie UE”.

3. Aktualizacje spisu wyborców, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie wprowadza się do CRW.

§ 11. 1. W wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i wyborach wójtów, w których przeprowadza się głosowanie ponowne, spis wyborców jest aktualizowany w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest CRW, w okresie między dniem pierwszego głosowania a trzecim dniem przed dniem ponownego głosowania.

2. Aktualizując spis wyborców ujmuje się w nim osoby, które między dniem pierwszego głosowania a dniem ponownego głosowania ukończyły 18 lat lub dla których dany obwód głosowania stał się właściwy z urzędu lub na wniosek, oraz skreśla się ze spisu osoby, które zmarły, utraciły prawo wybierania lub dla których dany obwód głosowania przestał być właściwy.

3. W okresie po wydrukowaniu zaktualizowanego spisu wyborców a przed jego przekazaniem przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej, stosuje się odpowiednio § 9 i § 10.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 497).²⁾

Minister Cyfryzacji: *J. Cieszyński*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców (Dz. U. z 2021 r. poz. 697), które traci moc z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 497).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji
z dnia 3 sierpnia 2023 r. (Dz. U. poz. 1512)

Załącznik nr 1

WZÓR

CZĘŚĆ A SPISU WYBORCÓW

.....
(Nazwa organu sporządzającego spis)*

Obwód głosowania nr (Nr obwodu) (Nazwa gminy/ miasta/ dzielnicy)
..... (Rodzaj i nazwa wyborów) Zarządzone na dzień (Data wyborów)
Okręg wyborczy nr (Nr okręgu) dla wyboru (Nazwa rady) **

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Numer PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania karty. Głosowanie w dniu	Uwagi
			Miejscowość, ulica	Nr budynku, nr lokalu		

Część B spisu wyborców sporządzono / Części B spisu wyborców nie sporządzono***

.....
(Podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)****

* Umieszcza się na każdej stronie spisu.

** Odpowiednią nazwę umieszcza się w wyborach do rad gmin i w wyborach do rad dzielnic m.st. Warszawy.

*** Jedno ze zdań umieszcza się na każdej stronie spisu (nie dotyczy wyborów, w których części B spisu wyborców nie sporządza się).

**** Umieszcza się tylko na ostatniej stronie spisu.

[Kod alfanumeryczny spisu]

Dokument wygenerowany z Centralnego Rejestru Wyborców w dniu..... o godz.....

Strona z

WZÓR

WYKAZ OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W ZAKŁADZIE LECZNICZYM, DOMU POMOCY
SPOŁECZNEJ, ZAKŁADZIE KARNYM I ARESZCIE ŚLED CZYM, ODDZIALE ZEWNĘTRZNYM
TAKIEGO ZAKŁADU I ARESZTU, DOMU STUDENCKIM, ZESPOLE DOMÓW STUDENCKICH,
W KTÓRYCH U TWORZONO OBWODY GŁOSOWANIA

.....

(Pieczęć nagłówkowa zakładu)

WYKAZ OSÓB
przebywających w zakładzie

które należy wpisać do spisu wyborców w obwodzie głosowania nr, gmina.....

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Numer PESEL

.....
(Podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)

WZÓR

CZĘŚĆ A DODATKOWEJ STRONY SPISU WYBORCÓW

.....
(Nazwa organu sporządzającego spis)*

Obwód głosowania nr
(Nr obwodu) (Nazwa gminy/ miasta/ dzielnicy)

..... zarządzone na dzień
(Rodzaj i nazwa wyborów) (Data wyborów)

Okręg wyborczy nr dla wyboru
(Nr okręgu) (Nazwa rady) *****

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Numer PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania karty. Głosowanie w dniu	Uwagi
			Miejscowość, ulica	Nr budynku, nr lokalu		
WYBORCY, KTÓRZY ZMIENILI MIEJSCA GŁOSOWANIA PO WYDRUKOWANIU SPISU						

Część B dodatkowej strony spisu wyborców sporządzono / Części B dodatkowej strony spisu wyborców nie sporządzono***

.....
(Podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)****

* Umieszcza się na każdej stronie spisu.
 ** Odpowiednią nazwę umieszcza się w wyborach do rad gmin i w wyborach do rad dzielnic m.st. Warszawy.
 *** Jedno ze zdań umieszcza się na każdej stronie spisu (nie dotyczy wyborów, w których części B dodatkowej strony spisu wyborców nie sporządza się).
 **** Umieszcza się tylko na ostatniej stronie spisu.

WZÓR

CZEŚĆ B DODATKOWEJ STRONY SPISU WYBORCÓW

.....
(Nazwa organu sporządzającego spis)*

Obwód głosowania nr,
(Nr obwodu) (Nazwa gminy/ miasta/ dzielnicy)

..... zarządzone na dzień,
(Rodzaj i nazwa wyborów) (Data wyborów)

Okręg wyborczy nr, dla wyboru,
(Nr okręgu) (Nazwa rady) **

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Numer PESEL	Obywatelstwo	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania karty. Głosowanie w dniu	Uwagi
				Miejscowość, ulica	Nr budynku, nr lokalu		
WYBORCY, KTÓRZY ZMIENILI MIEJSCE GŁOSOWANIA PO WYDRUKOWANIU SPISU							

.....
(Podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)***

* Umieszcza się na każdej stronie spisu.

** Odpowiednią nazwę umieszcza się w wyborach do rad gmin i w wyborach do rad dzielnic m.st. Warszawy.

*** Umieszcza się tylko na ostatniej stronie spisu.

UCHWAŁA NR 11/2019
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 27 lutego 2019 r.

w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w kraju, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego

Na podstawie art. 182 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349 oraz z 2019 r. poz. 273) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa:

- 1) sposób zgłaszania kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych, a także wzór zgłoszenia;
- 2) zasady powoływania obwodowych komisji wyborczych, a także dokonywania zmian w ich składach;
- 3) tryb przeprowadzania losowania członków obwodowych komisji wyborczych – w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego.

§ 2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) Kodeksie wyborczym – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;
- 2) komisji – należy przez to rozumieć obwodową komisję wyborczą, o której mowa w art. 181a § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego;
- 3) obwodzie odrębnym – należy przez to rozumieć obwód głosowania utworzony w zakładzie leczniczym, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym, areszcie śledczym i w oddziale zewnętrznym takiego zakładu i aresztu oraz domu studenckim lub zespołach domów studenckich;
- 4) pełnomocniku wyborczym – należy przez to rozumieć pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego lub osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego tego komitetu wyborczego;
- 5) wójcie – należy przez to rozumieć także burmistrza i prezydenta miasta;
- 6) urzędzie gminy – należy przez to rozumieć także urząd dzielnicy m. st. Warszawy;

7) urzędniku wyborczym – należy przez to rozumieć urzędnika wyborczego, o którym mowa w art. 191a § 1 Kodeksu wyborczego, powołanego dla obszaru gminy, w której zgłaszany jest kandydat na członka komisji.

§ 3. 1. Organami właściwymi do powołania komisji są komisarze wyborczy, zgodnie z właściwością terytorialną określoną w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej i rzeczowej komisarzy wyborczych oraz ich siedzib, a także trybu pracy komisarzy wyborczych (M.P. z 2018 r. poz. 246).

2. Czynności związane z powoływaniem komisji wykonują komisarze wyborczy, urzędnicy wyborczy oraz urzędy gmin, działające w ramach obsługi urzędnika wyborczego.

3. Zgłoszenia kandydatów na członków komisji przyjmują urzędnicy wyborczy, właściwi dla gminy, w której siedzibę ma dana komisja, za pośrednictwem urzędu gminy. W m.st. Warszawie zgłoszenia przyjmowane są za pośrednictwem urzędów dzielnic m.st. Warszawy, właściwych dla siedziby danej komisji.

§ 4. 1. Kandydatem do składu komisji może być osoba posiadająca prawo wybierania, tj. osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) najpóźniej w dniu zgłoszenia kończy 18 lat;
- 3) nie jest pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) nie jest pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 5) nie jest ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu.

2. W wyborach do Parlamentu Europejskiego kandydatem do składu komisji może być również obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który:

- 1) najpóźniej w dniu zgłoszenia kończy 18 lat;
- 2) nie jest pozbawiony prawa wybierania w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem.

3. Kandydatem do składu komisji może być osoba, która stale zamieszkuje na obszarze województwa, w którym jest zgłaszana do komisji i jest wpisana do stałego rejestru wyborców jednej z gmin na obszarze tego województwa.

4. Kandydatem do składu komisji nie może być:

- 1) kandydat w wyborach;
- 2) komisarz wyborczy;
- 3) pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego;
- 4) pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego;

- 5) urzędnik wyborczy;
- 6) mąż zaufania;
- 7) obserwator społeczny;
- 8) osoba będąca w stosunku do kandydata w wyborach:
 - a) małżonkiem,
 - b) wstępnym,
 - c) zstępnym,
 - d) rodzeństwem,
 - e) małżonkiem zstępnego, wstępnego lub przysposobionego,
 - f) osobą pozostającą w stosunku przysposobienia

– jeżeli kandydat kandyduje w okręgu wyborczym, dla którego właściwa jest dana komisja;

- 9) pełnomocnik, o którym mowa w art. 55 Kodeksu wyborczego, w komisji właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania w jej imieniu.

§ 5. 1. Prawo zgłaszania kandydatów do komisji ma pełnomocnik wyborczy:

- 1) komitetu wyborczego partii politycznej, która w ostatnich wyborach do sejmiku województwa samodzielnie utworzyła komitet wyborczy, który uzyskał mandat lub mandaty w danym województwie lub w ostatnich wyborach do Sejmu samodzielnie utworzyła komitet wyborczy, który uzyskał mandat lub mandaty. Nie ma przy tym znaczenia, czy nazwa komitetu wyborczego jest taka sama, i czy nazwa partii politycznej uległa zmianie, pod warunkiem, że partia jest wpisana pod tym samym numerem do ewidencji partii politycznych;
- 2) koalicyjnego komitetu wyborczego koalicji partii politycznych, która w ostatnich wyborach do sejmiku województwa utworzyła w tym samym składzie koalicji koalicyjny komitet wyborczy, który uzyskał mandat lub mandaty w danym województwie lub w ostatnich wyborach do Sejmu utworzyła w tym samym składzie koalicji koalicyjny komitet wyborczy, który uzyskał mandat lub mandaty. Nie ma przy tym znaczenia, czy nazwa koalicyjnego komitetu wyborczego jest taka sama;
- 3) reprezentujący pozostałe komitety wyborcze utworzone w danych wyborach.

2. Pełnomocnik wyborczy może zgłaszać kandydatów na członków komisji we wszystkich obwodach głosowania.

§ 6. 1. Pełnomocnik wyborczy dokonuje zgłoszenia kandydatów na członków komisji na druku stanowiącym załącznik do uchwały.

2. Zgłoszenie kandydatów na członków komisji musi być dokonane najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów, w godzinach pracy urzędu gminy.
 3. Za dzień dokonania zgłoszenia rozumie się dzień jego doręczenia do urzędu gminy, potwierdzony podpisem na zgłoszeniu przez osobę je przyjmującą.
 4. Przywrócenie terminu do zgłaszania kandydatów na członków komisji jest niedopuszczalne.
 5. Zgłoszenie kandydatów na członków komisji zawiera w szczególności:
 - 1) numer obwodu głosowania i nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba komisji;
 - 2) imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer ewidencyjny PESEL osoby dokonującej zgłoszenia (w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi – numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość);
 - 3) nazwę komitetu wyborczego, który dokonuje zgłoszenia;
 - 4) imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania (zgodny z adresem ujęcia w rejestrze wyborców) oraz numer ewidencyjny PESEL kandydata na członka komisji (w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi – numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość);
 - 5) oświadczenie kandydata, że wyraża zgodę na powołanie w skład wskazanej komisji, posiada prawo wybierania potwierdzone wpisem do właściwego rejestru wyborców i spełnia pozostałe wymogi określone w Kodeksie wyborczym.
 6. Zgłoszenie podpisuje pełnomocnik wyborczy, zaś kandydat na członka komisji podpisuje oświadczenie, o którym mowa w ust. 5 pkt 5. Za prawidłowe uznaje się również zgłoszenie, do którego załączono odrębne oświadczenie, zawierające informacje określone w ust. 5 pkt 1 i 5.
 7. Osoba dokonująca zgłoszenia z upoważnienia pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego dołącza do zgłoszenia to upoważnienie lub jego kopię. W przypadku wysłania zgłoszenia pocztą, kopię uwierzytelnia pełnomocnik wyborczy, a w przypadku zgłoszenia dokonanego osobiście – osoba przyjmująca zgłoszenie, po okazaniu oryginału upoważnienia.
- § 7. 1. Zgłoszenie kandydatów na członków komisji może dotyczyć więcej niż jednej komisji w danej gminie.
2. Do jednej komisji pełnomocnik wyborczy może zgłosić więcej niż jednego kandydata ze wskazaniem ich kolejności. W takim przypadku w pierwszej kolejności

rozpatrywane będzie zgłoszenie pierwszego kandydata do danej komisji wskazanego w zgłoszeniu, a w przypadku gdy dany kandydat nie spełnia kryteriów ustawowych, rozpatrywane będą kolejne kandydaty według liczby porządkowej.

3. Ta sama osoba może być zgłoszona tylko do jednej komisji.

4. W razie zgłoszenia tego samego kandydata:

- 1) w więcej niż jednej gminie – rozpatrywane jest tylko zgłoszenie, które wpłynęło i zostało jako pierwsze wprowadzone do systemu informatycznego, o którym mowa w § 10;
- 2) do więcej niż jednej komisji w danej gminie – rozpatrywane jest tylko zgłoszenie kandydata do komisji o najniższym numerze spośród obwodów, do których kandydat został zgłoszony do danej komisji;

5. Przed upływem terminu zgłaszania kandydatów pełnomocnik wyborczy może pisemnie wycofać zgłoszonego kandydata na członka komisji lub pisemnie wycofać zgłoszonego kandydata na członka komisji i zgłosić nowego kandydata.

§ 8. Wyborcy mogą samodzielnie zgłaszać swoje kandydaty na członka komisji komisarzowi wyborczemu, który może powołać ich w skład komisji w przypadku jej uzupełniania spośród wyborców, o czym mowa w art. 182 § 8b Kodeksu wyborczego. Zgłoszenia wyborców przyjmują urzędnicy wyborczy, właściwi dla gminy, w której siedzibę ma dana komisja, za pośrednictwem urzędu gminy. Przepis § 3 ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

§ 9. Urząd gminy dokonuje sprawdzenia prawidłowości zgłoszenia kandydatów na członków komisji i za pośrednictwem urzędnika wyborczego informuje komisarza wyborczego o przyczynach nieuwzględnienia zgłoszenia kandydata.

§ 10. Urząd gminy niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia wprowadza dane zgłoszonych kandydatów do systemu informatycznego Wspieranie Organów Wyborczych (WOW) i, w miarę wpływu zgłoszeń, sporządza, odrębnie dla każdego obwodu głosowania, wykaz zgłoszonych kandydatów na członków komisji. Wykaz zawiera nazwę komisji, numer obwodu i adres siedziby oraz dane prawidłowo zgłoszonych kandydatów na członków komisji, o których mowa w § 6 ust. 5 pkt 4. Po wprowadzeniu danych do wykazu, dokumenty zgłoszeniowe przekazuje się urzędnikowi wyborczemu.

§ 11. 1. Komisarz wyborczy powołuje każdą komisję w ustawowym składzie liczbowym, z zastrzeżeniem § 12, z tym, że:

- 1) w liczbie nie mniejszej niż 2/3 ustawowego składu liczbowego komisji, po jednym przedstawicielu zgłoszonym przez pełnomocników komitetów wyborczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2;

2) po jednym przedstawicielu zgłoszonym przez pełnomocników wyborczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, w liczbie stanowiącej różnicę między ustawowym składem liczbowym a liczbą członków powołanych w trybie, o którym mowa pkt 1.

2. Jeżeli liczba komitetów wyborczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 jest mniejsza niż $\frac{2}{3}$ ustawowego składu liczbowego, prawo wskazania dodatkowej osoby mają pełnomocnicy komitetów wyborczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3.

§ 12. W skład komisji w obwodach odrębnych komisarz wyborczy powołuje 5 osób, po jednym kandydacie spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wszystkich komitetów wyborczych. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 13. Jeżeli liczba prawidłowo zgłoszonych kandydatów do składu komisji jest równa ustawowemu składowi liczbowemu, komisja powoływana jest w składzie odpowiadającym liczbie zgłoszonych kandydatów.

§ 14. 1. Jeżeli liczba członków komisji powołanych na podstawie art. 182 § 2 Kodeksu wyborczego miałaby być mniejsza niż ustawowy skład – pozostałych kandydatów do składu komisji wyłania się w drodze publicznego losowania spośród osób zgłoszonych przez wszystkich pełnomocników wyborczych. W celu uzupełnienia składu komisji pełnomocnicy wyborczy mogą zgłosić do losowania tyle osób, ile brakuje do ustawowego składu liczbowego komisji.

2. Jeżeli liczba członków komisji powołanych na podstawie art. 182 § 2 Kodeksu wyborczego miałaby być większa niż ustawowy skład liczbowy komisji – kandydatów do składu komisji, w liczbie stanowiącej różnicę między ustawowym składem liczbowym a liczbą osób zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2, wyłania się w drodze publicznego losowania spośród osób zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 3.

3. Losowanie przeprowadza, w imieniu komisarza wyborczego, urzędnik wyborczy lub pracownik urzędu gminy.

4. Informację o:

1) możliwości dokonania zgłoszenia kandydata do losowania, o którym mowa w ust. 1, oraz terminie tego zgłoszenia,

2) miejscu, dacie i godzinie przeprowadzenia losowania

– urząd gminy przekazuje pełnomocnikom wyborczym i komisarzowi wyborczemu oraz podaje do publicznej wiadomości, co najmniej na 2 dni przed upływem terminu zgłoszenia kandydata do losowania, wywieszając stosowne zawiadomienie w swojej siedzibie, w miejscu ogólnodostępnym, oraz umieszczając je w Biuletynie

Informacji Publicznej urzędu gminy. Informację tę komisarz wyborczy umieszcza na stronie internetowej delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

5. Nieobecność pełnomocników wyborczych nie wstrzymuje przeprowadzenia losowania.

6. Losowania członków komisji spośród kandydatów zgłoszonych do danej komisji dokonuje się odrębnie dla każdej komisji.

7. Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że nazwiska kandydatów uczestniczących w losowaniu oznacza się numerami, informując o tym obecnych przy losowaniu. Do jednakowych, nieprzezroczystych kopert lub innych pojemników, zwanych dalej „kopertami”, wkłada się kartki z wpisanymi numerami odpowiadającymi numerom, którymi oznaczono nazwiska kandydatów. Po wymieszaniu kopert losuje się:

1) tyle kopert, ilu członków komisji brakuje do ustawowego składu liczbowego komisji – w przypadku losowania, o którym mowa w art. 182 § 7 pkt 1 Kodeksu wyborczego;

2) tyle kopert, ile stanowi różnicę między ustawowym składem liczbowym komisji a liczbą członków komisji powoływanych spośród kandydatów zgłoszonych przez komitety wyborcze, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2, o czym mowa w art. 182 § 7 pkt 2 Kodeksu wyborczego.

8. Wylosowane numery są odczytywane i okazywane obecnym przy losowaniu. Odczytywane są również imiona i nazwiska kandydatów oznaczonych tymi numerami.

9. W czynnościach losowania mogą uczestniczyć inne osoby, pod nadzorem osoby przeprowadzającej losowanie.

10. Z przeprowadzonego losowania sporządza się protokół, w którym wymienia się datę i godzinę losowania, imię i nazwisko osoby przeprowadzającej losowanie oraz, odrębnie dla każdej komisji, jej nazwę, numer i adres siedziby, liczbę kandydatów, spośród których przeprowadzono losowanie, a także imiona i nazwiska osób wylosowanych do składu komisji. Protokół podpisuje osoba przeprowadzająca losowanie.

§ 15. Przepisy dotyczące przeprowadzania losowania stosuje się odpowiednio do komisji w obwodach odrębnych. W takim przypadku losowanie przeprowadza się spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników wyborczych wszystkich komitetów wyborczych.

§ 16. 1. W przypadku niedokonania w terminie zgłoszenia kandydatów w celu uzupełnienia składu komisji, w sytuacji, o której mowa w § 14 ust. 1, w liczbie powodującej konieczność przeprowadzenia losowania, komisję powołuje się w składzie nie mniejszym niż 5 osób.

2. Jeżeli pomimo upływu terminu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, liczba zgłoszonych kandydatów, jest mniejsza niż ustawowy skład liczbowy komisji komisarz wyborczy może uzupełnić jej skład, a jeżeli jest mniejsza niż 5 – uzupełnia jej skład.

3. Komisarz wyborczy dokonuje uzupełnienia składu po uzyskaniu zgody osoby, która ma uzupełnić skład komisji. Przepis § 10 stosuje się odpowiednio.

4. Uzupełnienia składu komisji dokonuje się spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców jednej z gmin na obszarze województwa, w którym powoływana jest komisja.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do uzupełniania składu komisji powoływanych w obwodach odrębnych, z tym, że uzupełnienia dokonuje się do składu 5 osób.

§ 17. 1. Składy komisji niezwłocznie podaje się do publicznej wiadomości, przez wywieszenie w urzędzie gminy oraz umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu gminy postanowienia właściwego komisarza wyborczego o powołaniu komisji. Postanowienie to umieszcza się również na stronie internetowej delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

2. Do publicznej wiadomości podaje się nazwę komisji, numer, adres siedziby oraz imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania (miejscowość) osób powołanych w jej skład, a także wskazanie komitetu wyborczego, który zgłosił kandydata.

§ 18. W przypadku stwierdzenia, że osoba powołana w skład komisji nie spełnia warunków określonych w Kodeksie wyborczym, urząd gminy niezwłocznie zawiadamia o tym właściwego komisarza wyborczego.

§ 19. 1. Zmiany w składach komisji dokonywane są w przypadku:

- 1) zrzeczenia się członkostwa w komisji;
- 2) podpisania zgody na kandydowanie w wyborach bądź objęcia funkcji komisarza wyborczego, pełnomocnika wyborczego, pełnomocnika finansowego, urzędnika wyborczego lub męża zaufania albo obserwatora społecznego;
- 3) wyrażenia zgody na kandydowanie w wyborach przez osobę będącą w stosunku do członka komisji małżonkiem, wstępnym, zstępnym, rodzeństwem, małżonkiem wstępnego, zstępnego lub przysposobionego albo pozostającą z nim w stosunku przysposobienia – jeżeli osoba ta kandyduje w okręgu wyborczym, dla którego właściwa jest dana komisja;
- 4) utraty prawa wybierania;
- 5) niezamieszkiwania stale na obszarze województwa, w którym została powołana komisja;

- 6) nieuczestniczenia w pracach komisji bez usprawiedliwienia lub podejmowania działań sprzecznych z prawem;
- 7) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków przez członka komisji;
- 8) śmierci członka komisji.

2. Osoba wchodząca w skład komisji powinna powiadomić niezwłocznie przewodniczącego komisji o wystąpieniu przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 1-5.

3. Przewodniczący komisji jest obowiązany za pośrednictwem urzędnika wyborczego, powiadomić niezwłocznie komisarza wyborczego, który powołał daną komisję, o wystąpieniu przyczyny uzasadniającej dokonanie zmiany w składzie komisji.

4. Stwierdzenia wygaśnięcia członkostwa w komisji dokonuje komisarz wyborczy, który powołał daną komisję, informując o tym pełnomocnika wyborczego, który zgłosił jego kandydaturę.

5. Jeżeli liczba członków komisji jest mniejsza niż ustawowy skład liczbowy komisji, komisarz wyborczy może uzupełnić jej skład, a jeżeli jest mniejsza niż 5 członków – uzupełnia jej skład.

6. Jeżeli wygasło członkostwo w komisji członka zgłoszonego przez komitet wyborczy, komisarz wyborczy zawiadamia pełnomocnika wyborczego tego komitetu wyborczego o możliwości zgłoszenia nowego kandydata, w terminie 3 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, z zastrzeżeniem ust. 7. W razie niezgłoszenia kandydata w tym terminie komisarz wyborczy uzupełnia skład komisji w sposób określony w § 16 ust. 2-4.

7. Jeżeli wygaśnięcie członkostwa nastąpiło przed dniem wyborów w terminie uniemożliwiającym zgłoszenie przez pełnomocnika nowego kandydata, komisarz wyborczy uzupełnia skład komisji spośród wyborców ujętych w stałym rejestrze wyborców jednej z gmin z obszaru danego województwa, chyba że wraz z zawiadomieniem o przyczynie powodującej wygaśnięcie członkostwa wpłynęło zgłoszenie nowej kandydatury od pełnomocnika wyborczego, o którym mowa w ust. 6.

§ 20. Zmian i uzupełnień składu komisji dokonuje się w trybie określonym dla powoływania w skład komisji.

§ 21. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 11 kwietnia 2011 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w kraju, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. poz. 345 oraz z 2015 r. poz. 223 i 827).

§ 22. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz

UCHWAŁA Nr 26/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 29 maja 2023 r.

w sprawie wzoru zaświadczenia dla męża zaufania, który spełnił warunki niezbędne
do wypłaty diety

Na podstawie art. 103aa § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór zaświadczenia dla męża zaufania, który spełnił warunki niezbędne do wypłaty diety, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

WZÓR

**ZAŚWIADCZENIE DLA MĘŻA ZAUFANIA, KTÓRY SPEŁNIŁ WARUNKI
NIEZBĘDNE DO WYPŁATY DIETY**

Zaświadcza się, że Pan/Pani
(imię i nazwisko)

mąż zaufania wyznaczony do Obwodowej Komisji Wyborczej Nr

w
(miejscowość)

w wyborach
(nazwa wyborów)

zarządzonych na dzień
(data)

spełnił(-a) warunki niezbędne do wypłaty diety, tj. obserwował(-a) głosowanie przez co najmniej
5 godzin* oraz cały przebieg ustalania wyników głosowania do momentu podpisania protokołu.

.....
(podpis przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej)

* Stwierdzono na podstawie ewidencji czasu przebywania mężów zaufania w lokalu wyborczym.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 9 czerwca 2023 r.

Poz. 563

**UCHWAŁA NR 27/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 29 maja 2023 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie wzorów urn wyborczych

Na podstawie art. 41a § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie wzorów urn wyborczych (M.P. poz. 312 i 398) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. W obwodach głosowania w kraju, w których lokal wyborczy nie jest dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, § 5 stosuje się odpowiednio.”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *S. Marciniak*

UCHWAŁA NR 31/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 2 sierpnia 2023 r.

w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej,
koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz
instrukcji głosowania korespondencyjnego

Na podstawie art. art. 53g § 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) oraz w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1817) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Koperta na pakiet wyborczy powinna mieć rozmiar umożliwiający włożenie do niej, bez konieczności składania i zaginania, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, formularza oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu, instrukcji głosowania korespondencyjnego, nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

2. Na kopercie na pakiet wyborczy umieszcza się:

1) oznaczenie „Urządник wyborczy w i adres urzędu gminy
(nazwa gminy)

obsługującego urzędnika wyborczego;

2) imię i nazwisko oraz adres wyborcy, dla którego przeznaczony jest pakiet wyborczy;

3) oznaczenie „PRZESYŁKA WYBORCZA”;

4) informację o zwolnieniu z opłaty pocztowej.

3. Na kopercie na pakiet wyborczy nie umieszcza się żadnych innych oznaczeń poza wymienionymi w ust. 2. Nie dotyczy to pieczęci i adnotacji operatora przyjmującego i doręczającego przesyłkę.

4. Jeżeli ze względu na rozmiar kart do głosowania w danej gminie nie ma możliwości zapewnienia kopert na pakiet wyborczy spełniających wymagania określone w ust. 1, dopuszczalne jest zastosowanie tuby jako koperty na pakiet wyborczy. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. Koperty na pakiet wyborczy lub tuby sporządzane w danej gminie nie mogą różnić się między sobą.

6. Wzór koperty na pakiet wyborczy stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. 1. Koperta zwrotna powinna mieć rozmiar umożliwiający włożenie do niej koperty na kartę do głosowania oraz oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.

2. Na kopercie zwrotnej umieszcza się adres obwodowej komisji wyborczej, dla której przeznaczona jest przesyłka w głosowaniu korespondencyjnym, oznaczenie „PRZESYŁKA WYBORCZA” i informację o zwolnieniu z opłaty pocztowej.

3. Do kopert zwrotnych § 1 ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

4. Wzór koperty zwrotnej stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. 1. Koperta na kartę do głosowania powinna mieć, w zależności od przeprowadzanych wyborów oraz liczby i formatu stosowanych w nich kart do głosowania, rozmiar umożliwiający włożenie do niej kart do głosowania.

2. Koperta na kartę do głosowania wykonywana jest w sposób uniemożliwiający, bez jej otwarcia, odczytanie treści znajdującej się wewnątrz karty do głosowania.

3. Koperta na kartę do głosowania, w miarę możliwości, powinna być koloru białego.

4. Na kopercie na kartę do głosowania umieszcza się oznaczenie „Koperta na kartę do głosowania”. Rodzaj i wielkość czcionki dla oznaczenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, musi być jednakowa dla wszystkich kopert sporządzanych w danej gminie. Na kopercie na kartę do głosowania nie umieszcza się żadnych innych oznaczeń.

5. Do kopert zwrotnych § 1 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

6. Wzór koperty na kartę do głosowania stanowi załącznik nr 3 do uchwały.

§ 4. 1. Oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu sporządza się na karcie koloru białego, formatu A5.

2. Obwodowa komisja wyborcza, w obecności urzędnika wyborczego, przygotowuje formularz oświadczenia, na którym umieszcza imię (imiona), nazwisko i numer PESEL wyborcy oraz nazwę i datę przeprowadzanych wyborów, pozostawiając miejsce na wpisanie nazwy miejscowości, w której wyborca sporządza oświadczenie, i daty jego sporządzenia oraz miejsce na własnoręczny podpis wyborcy.

3. Wzór oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu stanowi załącznik nr 4 do uchwały.

§ 5. 1. Instrukcję głosowania korespondencyjnego sporządza się na kartach formatu A4, z ponumerowanymi stronami, czcionką o rozmiarze nie mniejszym niż 14 pkt.

2. W przypadku gdy pakiet wyborczy przesyłany jest do wyborcy, który wystąpił o przesłanie nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a, poza instrukcją głosowania, o której mowa w ust. 1, wyborcy przesyła się również tę instrukcję sporządzoną w alfabecie Braille'a.

3. Instrukcję głosowania korespondencyjnego sporządza się zgodnie z pouczeniem zawartym we wzorze. Treść pouczenia pomija się w instrukcji przesyłanej wyborcy.

4. Wzór instrukcji głosowania korespondencyjnego w wyborach:

1) do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego stanowi załącznik nr 5 do uchwały;

2) do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast stanowi załącznik nr 6 do uchwały.

§ 6. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 września 2018 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego (M.P. poz. 966, z 2019 r. poz. 375, z 2020 r. poz. 790 oraz z 2021 r. poz. 272).

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 497) i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

Załączniki
do uchwały Nr 31/2023 r.
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 2 sierpnia 2023 r. (M.P. poz. ...)

Załącznik nr 1

Wzór koperty na pakiet wyborczy

Urządnik wyborczy w	Przesyłka zwolniona z opłaty pocztowej na podstawie art. 53k § 3 Kodeksu wyborczego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497).
(nazwa gminy)	
..... (adres urzędu gminy obsługującego urządznika wyborczego)	
PRZESYŁKA WYBORCZA	
 (imię i nazwisko wyborcy)
 (adres wyborcy)

WZÓR KOPERTY ZWROTNEJ

Przesyłka zwolniona z opłaty pocztowej na podstawie art. 53k § 3 Kodeksu wyborczego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497).

PRZESYŁKA WYBORCZA

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr ...

W

.....

(adres obwodowej komisji wyborczej)

.....

.....

.....

Wzór koperty na kartę do głosowania

**Koperta
na kartę do głosowania**

WZÓR OŚWIADCZENIA O OSOBISTYM I TAJNYM ODDANIU GŁOSU

Oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu

Ja,,*

(imię – imiona i nazwisko wyborcy)

numer PESEL*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

oświadczam, że osobiście i w sposób tajny oddałem(-łam) głos w wyborach
.....* zarządzonych na dzień
(nazwa przeprowadzanych wyborów)

.....*
(data wyborów)

.....**
(miejsowość, data)

.....**
(podpis wyborcy)

* Wypełnia obwodowa komisja wyborcza.

** Jeżeli wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu, oświadczenie podpisuje za niego inna osoba przez niego upoważniona, czyniąc o tym wzmiankę obok podpisu; w takim przypadku osoba upoważniona wpisuje również nazwę miejscowości i datę sporządzenia oświadczenia.

WZÓR INSTRUKCJI GŁOSOWANIA KORESPONDENCYJNEGO
W WYBORACH DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ, PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ORAZ DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:
 - 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
 - 2) kartę do głosowania*/karty do głosowania*;
 - 3) kopertę na kartę do głosowania*/na karty do głosowania*;
 - 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
 - 5) niniejszą instrukcję.

Pakiet wyborczy może zawierać również nakładkę na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a, jeżeli wyborca zwrócił się o jej przesłanie, zgłaszając zamiar głosowania korespondencyjnego.

2. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos w sposób określony w informacji znajdującej się na karcie do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „X” są co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

3. Po oddaniu głosu należy kartę lub karty do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. ****Należy pamiętać, że w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej karty do głosowania w tych wyborach wkłada się do jednej koperty na karty do głosowania.**** **Niezaklejenie koperty na kartę lub karty do głosowania spowoduje, że karta lub karty do głosowania w niej się znajdujące nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.** Do koperty na kartę do głosowania **nie wkłada się** oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.

4. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.

5. Następnie należy wypełnić oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, na którym należy:

1) **wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia;**

2) **własnoręcznie podpisać się.**

Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej (z adresem obwodowej komisji wyborczej). Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.

6. Kopertę zwrotną zawierającą:

1) zaklejoną kopertę z kartami do głosowania,

2) podpisane oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu

– należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.

7. Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego oraz wyborcy kończącego 60 lat najpóźniej w dniu głosowania, który otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Odbiór następuje za pokwitowaniem najpóźniej:

1) w dniu wyborów, jeżeli wyborca **w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru**, pod adresem wskazanym przez tego wyborcę;

2) w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca jest ujęty w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania;

3) w trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów w dowolnej placówce Poczty Polskiej.

8. Wyborca może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

9. W przypadku gdy w jednym dniu odbywają się więcej niż jedne wybory, w których wyborca zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, wyborca otrzymuje – w jednej przesyłce – tyle pakietów wyborczych, w ilu wyborach głosuje korespondencyjnie. W takim

przypadku czynności, o których mowa w instrukcji, należy wykonać odrębnie dla każdego z przeprowadzanych wyborów.

Pouczenie dla urzędnika wyborczego i obwodowej komisji wyborczej (nie drukować na instrukcji):

1. Punkt 9 instrukcji należy umieszczać tylko w przypadku, gdy w jednym dniu odbywają się więcej niż jedno wybory. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy odbywają się wyłącznie wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W przypadku treści oznaczonej „*” należy wybrać właściwą treść w danych wyborach, natomiast zdanie oznaczone „**” umieszcza się tylko w przypadku, gdy w tym samym dniu przeprowadzane są wybory do Sejmu i do Senatu oraz wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i/lub wybory do Parlamentu Europejskiego.

WZÓR INSTRUKCJI GŁOSOWANIA KORESPONDENCYJNEGO W WYBORACH DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW, SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW I RAD DZIELNIC M.ST. WARSZAWY ORAZ WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:
 - 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
 - 2) kartę lub karty do głosowania (wyborca otrzyma tyle kart, do ilu organów przeprowadzane są wybory);
 - 3) kopertę na kartę lub karty do głosowania, zwaną dalej „kopertą na kartę do głosowania”;
 - 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
 - 5) niniejszą instrukcję.

Pakiet wyborczy może zawierać również nakładkę lub nakładki na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a, jeżeli wyborca zwrócił się o jej przesłanie, zgłaszając zamiar głosowania korespondencyjnego
2. Karta do głosowania w wyborach do:
 - 1) rad gmin (miast) – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na szarym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte trzy umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm;
 - 2) rad powiatów – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na żółtym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte dwa umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm;
 - 3) sejmików województw – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na niebieskim tle, i w prawym górnym rogu ma wycięty jeden otwór o średnicy 7 mm;
 - 4) rad dzielnic m.st. Warszawy – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na żółtym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte dwa umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm.

3. Karty wymienione w pkt 2 mogą być jedną kartą zadrukowaną jednostronnie lub składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, zbroszurowanych i trwale połączonych kart formatu A4.
4. Karta do głosowania w wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta:
 - 1) w których głosuje się na więcej niż jednego kandydata – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na różowym tle, i w prawym górnym rogu ma wycięte cztery umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm lub zamiast wyciętych otworów ma ścięty prawy górny róg;
 - 2) w których głosuje się na jednego kandydata – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwisko i imię kandydata drukowane jest na różowym tle, i jest jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, formatu A5, a w prawym górnym rogu ma wycięte cztery umiejscowione w poziomie otwory o średnicy 7 mm lub zamiast wyciętych otworów ma ścięty prawy górny róg;
 - 3) w głosowaniu ponownym – drukowana jest na papierze koloru białego, z tym że nazwiska i imiona kandydatów drukowane są na różowym tle, i jest jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, formatu A5, a w prawym górnym rogu ma wycięty otwór o średnicy 7 mm lub zamiast wyciętego otworu ma ścięty prawy górny róg.
5. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się na karcie do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „X” są co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.
6. Po oddaniu głosu należy kartę lub karty do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. * Należy pamiętać, że wyborca głosujący korespondencyjnie **do jednej koperty na karty do głosowania wkłada wszystkie karty do głosowania w tych wyborach. Niezaklejenie koperty na karty do głosowania spowoduje, że karty do głosowania w niej się znajdujące nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.** Do koperty na kartę do głosowania **nie wkłada się** oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.
7. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.

8. Następnie należy wypełnić oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, na którym należy:

1) **wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia;**

2) **własnoręcznie podpisać się.**

Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej (z adresem obwodowej komisji wyborczej). Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.

9. Kopertę zwrotną zawierającą:

1) zaklejoną kopertę z kartami do głosowania,

2) podpisane oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu

– należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.

10. Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego oraz wyborcy kończącego 60 lat najpóźniej w dniu głosowania, który otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Odbiór następuje za pokwitowaniem najpóźniej:

1) w dniu wyborów, jeżeli wyborca **w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru**, pod adresem wskazanym przez wyborcę;

2) w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca jest ujęty w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania;

3) w trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów w dowolnej placówce Poczty Polskiej.

11. Wyborca może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Pouczenie dla urzędnika wyborczego i obwodowej komisji wyborczej (nie drukować na instrukcji):

1. W przypadku wyborów w toku kadencji w miejsce pkt 2–4 należy wpisać informację na temat karty do głosowania używanej w danych wyborach i odpowiednio zmienić numerację pozostałych punktów.

2. W przypadku, gdy wybierany jest tylko jeden organ:

1) zdanie oznaczone „*” należy pominąć;

2) w miejscach, w których mowa jest o „karcie lub kartach do głosowania”, należy użyć tylko liczby pojedynczej.

UCHWAŁA NR 63/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 17 sierpnia 2023 r.

w sprawie warunków oraz sposobu pomocniczego wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

Na podstawie art. 162 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się warunki oraz sposób pomocniczego wykorzystania techniki elektronicznej jako narzędzia wspomagającego prace: obwodowych komisji wyborczych, gmin, komisarzy wyborczych, delegatur i zespołów Krajowego Biura Wyborczego, okręgowych komisji wyborczych oraz Państwowej Komisji Wyborczej, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

2. Wykorzystanie techniki elektronicznej jest pomocnicze i nie zastępuje ręcznego liczenia głosów przez obwodowe komisje wyborcze oraz konieczności porównania przez okręgowe komisje wyborcze danych zawartych w systemie teleinformatycznym z dostarczonymi protokołami głosowania w obwodzie.

§ 2. Warunkiem korzystania przez podmioty, o których mowa w § 1 ust. 1, z techniki elektronicznej jest używanie wyłącznie oprogramowania zaakceptowanego i zapewnionego przez Państwową Komisję Wyborczą – systemu teleinformatycznego Wsparcie Organów Wyborczych (WOW), zwanego dalej „systemem teleinformatycznym”.

§ 3. 1. System teleinformatyczny umożliwia w szczególności:

1) wprowadzenie i przechowywanie danych o terytorialnym zasięgu działania okręgowych komisji wyborczych oraz o okręgach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) wprowadzenie i przechowywanie danych o składach okręgowych komisji wyborczych;
- 3) wprowadzenie, przechowywanie i aktualizację danych o komitetach wyborczych, listach kandydatów i kandydatach na posłów oraz kandydatach na senatorów;
- 4) weryfikację danych, o których mowa w pkt 3, w szczególności w zakresie naruszenia zakazu kandydowania przez członków komisji wyborczych, zakazu wielokrotnego kandydowania, jak i posiadania praw wyborczych;
- 5) pomoc w nadawaniu numerów listom kandydatów;
- 6) pobranie z Centralnego Rejestru Wyborców oraz przechowywanie danych o granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych;
- 7) wprowadzenie i przechowywanie danych o składach obwodowych komisji wyborczych;
- 8) przygotowanie danych do składu obwieszczeń o zarejestrowanych listach kandydatów na posłów, obwieszczeń o zarejestrowanych kandydatach na senatora oraz danych niezbędnych do sporządzenia kart do głosowania;
- 9) pobranie z Centralnego Rejestru Wyborców oraz przechowywanie danych o liczbie mieszkańców oraz wyborców, o liczbie wydanych zaświadczeń o prawie do głosowania, o liczbie sporządzonych aktów pełnomocnictwa do głosowania oraz o liczbie wysłanych pakietów wyborczych, a także wspomaganie użytkowników w przygotowaniu i wysyłce tych pakietów;
- 10) druk formularzy protokołów głosowania w obwodzie dla właściwej obwodowej komisji wyborczej;
- 11) przekazanie, w trakcie głosowania, danych o liczbie osób uprawnionych do głosowania ujętych w spisach wyborców oraz o liczbie kart do głosowania wydanych wyborcom w stałych obwodach głosowania;
- 12) wprowadzenie wszystkich danych zawartych w projektach protokołów głosowania w obwodzie;
- 13) wydruk projektów protokołów głosowania w obwodzie z ewentualnym zestawieniem błędów oraz raportem ostrzeżeń, ułatwiającymi sprawdzenie

poprawności ustalenia wyników głosowania w obwodzie, a w szczególności zgodności arytmetycznej danych;

- 14) wprowadzenie danych z podpisanych protokołów głosowania w obwodzie do sieci elektronicznego przekazywania danych;
 - 15) zapisanie danych z protokołów głosowania w obwodzie w postaci pliku na elektronicznym nośniku danych, w przypadku braku możliwości wprowadzenia danych do sieci elektronicznego przekazywania danych;
 - 16) potwierdzenie przez koordynatora gminnego ds. informatyki zgodności danych elektronicznych otrzymanych z obwodowej komisji wyborczej z kopiami protokołów głosowania w obwodzie przekazanymi przez tę obwodową komisję wyborczą;
 - 17) weryfikację i zatwierdzenie danych z protokołów głosowania w obwodzie na poziomie właściwej okręgowej komisji wyborczej;
 - 18) sporządzenie, w formie wydruku, projektów: protokołu wyników głosowania w okręgu wyborczym na listy kandydatów na posłów, protokołu wyników głosowania i wyników wyborów senatora w okręgu wyborczym oraz protokołu wyborów posłów w okręgu wyborczym;
 - 19) gromadzenie i przekazywanie skanów protokołów głosowania w obwodzie;
 - 20) sporządzenie, w formie wydruku, projektu protokołu Państwowej Komisji Wyborczej zbiorczych wyników głosowania na listy kandydatów na posłów w skali kraju;
 - 21) sporządzenie, w formie wydruku, projektów: obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 22) przechowywanie danych zawartych w protokołach głosowania w obwodzie, na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, w okręgach wyborczych oraz w skali kraju.
2. System teleinformatyczny umożliwia okręgowej komisji wyborczej nadzór nad poprawnością ustalenia wyników głosowania przez obwodowe komisje wyborcze z obszaru jej właściwości terytorialnej.

3. System teleinformatyczny zapewnia wgląd Państwowej Komisji Wyborczej we wszystkie wprowadzone do niego dane z protokołów głosowania w obwodzie, a okręgowej komisji wyborczej w dane z protokołów głosowania w obwodzie z całego obszaru właściwości terytorialnej.

4. System teleinformatyczny zapewnia wprowadzenie danych do sieci elektronicznego przekazywania danych oraz ich przesyłanie, z zapewnieniem bezpieczeństwa komunikacji i autoryzacji oraz poprawności i integralności przekazanych danych.

5. W systemie teleinformatycznym prowadzona jest ewidencja osób posiadających dostęp do niego oraz ich uprawnień.

§ 4. Obsługę informatyczną Państwowej Komisji Wyborczej zapewnia Szef Krajowego Biura Wyborczego przy pomocy Zespołu Informatyki Krajowego Biura Wyborczego i powołanego przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego Zespołu ds. systemu Wsparcie Organów Wyborczych (WOW).

§ 5. 1. Obsługę informatyczną okręgowej komisji wyborczej oraz komisarza wyborczego zapewnia dyrektor właściwej delegatury Krajowego Biura Wyborczego, przy pomocy pełnomocnika do spraw informatyki, który nadzoruje pracę osób realizujących zadania delegatury Krajowego Biura Wyborczego w tym zakresie.

2. Zadania delegatury Krajowego Biura Wyborczego w zakresie obsługi informatycznej okręgowej komisji wyborczej określa załącznik nr 1 do uchwały.

§ 6. 1. Obsługę informatyczną obwodowej komisji wyborczej zapewnia wójt (burmistrz, prezydent miasta) w ramach zadań zleconych gminie, powołując w tym celu operatorów informatycznej obsługi obwodowych komisji wyborczych.

2. Zadania operatora informatycznej obsługi obwodowej komisji wyborczej określa załącznik nr 2 do uchwały.

3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) ustanawia koordynatora gminnego ds. informatyki odpowiedzialnego za szkolenie i wsparcie operatorów obsługi informatycznej obwodowych komisji wyborczych oraz realizację zadań na obszarze gminy. Koordynator gminny ds. informatyki może też stać na czele gminnego (miejskiego) zespołu informatycznego.

4. Zadania koordynatora gminnego ds. informatyki bądź gminnego (miejskiego) zespołu informatycznego określa załącznik nr 3 do uchwały.

§ 7. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) zapewnia operatorom informatycznej obsługi obwodowych komisji wyborczych oraz koordynatorowi gminnemu ds. informatyki lub gminnemu (miejskiemu) zespołowi informatycznemu niezbędne urządzenia techniczne oraz dostęp do Internetu.

2. Prawa majątkowe do urządzeń technicznych, które zapewnia wójt (burmistrz, prezydent miasta), winny przysługiwać wyłącznie Skarbowi Państwa, jednostkom samorządu terytorialnego lub podmiotom im podległym.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

Załączniki
do uchwały Nr 63/2023
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 17 sierpnia 2023 r. (M.P. poz. ...)

Załącznik nr 1

Zadania delegatury Krajowego Biura Wyborczego w zakresie obsługi informatycznej okręgowej komisji wyborczej

1. Zadania merytoryczne:

- 1) nadzór nad prawidłowością danych pobranych z Centralnego Rejestru Wyborców: dotyczących podziału gmin na obwody głosowania, w tym obwody odrębne, dotyczących liczby mieszkańców oraz liczby uprawnionych do głosowania, wydanych zaświadczeń o prawie do głosowania, sporządzonych aktów pełnomocnictwa do głosowania oraz wysłanych pakietów wyborczych;
- 2) udział we wprowadzeniu danych wyborców głosujących korespondencyjnie;
- 3) nadzór nad wprowadzeniem do systemu teleinformatycznego oraz aktualizacją przez użytkowników gminnych składów obwodowych komisji wyborczych i kontrola poprawności tych danych;
- 4) przygotowanie i przeprowadzenie szkolenia dla koordynatorów gminnych ds. informatyki, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej;
- 5) przygotowanie i przeprowadzenie w terminie określonym przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego testów ogólnokrajowych, przekazanie wniosków i spostrzeżeń w formie raportu podsumowującego przebieg testów;
- 6) rejestracja i nadanie uprawnień, a także generowanie i dystrybucja oraz zmiana loginów i haseł dla użytkowników gminnych;
- 7) prowadzenie ewidencji użytkowników systemu teleinformatycznego na obszarze właściwości;
- 8) zgłaszanie uwag dotyczących działania systemu teleinformatycznego w wyznaczonym serwisie internetowym;

- 9) nadzór nad dystrybucją oprogramowania i plików definicyjnych z danymi wyborczymi dla obwodów offline;
- 10) nadzór nad wprowadzaniem do systemu teleinformatycznego danych o liczbie osób ujętych w spisie wyborców oraz o liczbie kart do głosowania wydanych w trakcie głosowania (frekwencji) oraz danych z protokołów głosowania w obwodzie;
- 11) współpraca z innymi zespołami informatycznymi delegatur na obszarze okręgu;
- 12) wykonywanie innych zadań zleconych przez dyrektora delegatury, komisarza wyborczego i okręgową komisję wyborczą;
- 13) dodatkowo w przypadku delegatur zapewniających obsługę okręgowych komisji wyborczych:
 - a) wprowadzenie do systemu teleinformatycznego składu, danych kontaktowych oraz zasięgu działania właściwej okręgowej komisji wyborczej lub okręgowych komisji wyborczych,
 - b) wprowadzenie oraz aktualizacja danych list i kandydatów na posłów,
 - c) wprowadzenie numerów list kandydatów przyznanych przez komisję okręgową,
 - d) wprowadzenie i aktualizacja danych kandydatów na senatorów,
 - e) wspomaganie okręgowej komisji wyborczej w zakresie kontroli poprawności dokumentów rejestracyjnych, obwieszczeń o zarejestrowanych listach kandydatów na posłów i zarejestrowanych kandydatach na senatora oraz kart do głosowania,
 - f) weryfikacja oraz zatwierdzanie protokołów głosowania w obwodzie w systemie teleinformatycznym na podstawie dostarczonych oryginałów dokumentów,
 - g) wprowadzenie do systemu teleinformatycznego danych elektronicznych z protokołu głosowania, który nie został przesłany za pośrednictwem publicznej sieci elektronicznego przekazywania danych,
 - h) przygotowanie projektów protokołów sporządzanych przez okręgową komisję wyborczą,

- i) skanowanie protokołów głosowania w obwodzie oraz protokołów sporządzanych przez okręgową komisję wyborczą, w celu wgrania ich do systemu teleinformatycznego i umieszczenia na stronie wybory.gov.pl.

2. Zadania organizacyjne i techniczne:

- 1) przestrzeganie ustalonych zasad bezpieczeństwa, w szczególności uwierzytelniania dwuskładnikowego przy logowaniu do systemu teleinformatycznego oraz zabezpieczenie systemu teleinformatycznego przed nieuprawnionym dostępem;
- 2) zapewnienie sprawnego przygotowania dostępu użytkowników do systemu teleinformatycznego, w tym:
 - a) zapewnienie odpowiedniej liczby połączonych siecią komputerową stacji roboczych i drukarek, z dostępem do publicznej sieci przekazywania danych przez dwa niezależne łącza,
 - b) sprawdzenie poprawności działania sprzętu komputerowego i telekomunikacyjnego,
 - c) rozwiązywanie problemów z funkcjonowaniem oprogramowania;
- 3) nadzór nad przygotowaniem technicznym pomieszczeń, w których będzie umiejscowiony oraz eksploatowany sprzęt komputerowy i telekomunikacyjny;
- 4) zapewnienie zasilania energetycznego o odpowiedniej mocy dla używanego sprzętu teleinformatycznego;
- 5) nadzór nad instalacją i sprzętem w zakresie usuwania ewentualnych usterek i awarii;
- 6) skompletowanie niezbędnych materiałów eksploatacyjnych i nośników informacji;
- 7) znajomość instrukcji obsługi systemu teleinformatycznego.

Załącznik nr 2

Zadania operatora informatycznej obsługi obwodowej komisji wyborczej:

- 1) udział w szkoleniu z zakresu obsługi systemu teleinformatycznego organizowanym przez koordynatora gminnego ds. informatyki;
- 2) wykonanie zadań przewidzianych w harmonogramie testu ogólnokrajowego – jeśli będzie on zakładał udział wyznaczonych operatorów;
- 3) odbiór loginu i hasła służącego do logowania się do systemu teleinformatycznego;
- 4) przestrzeganie ustalonych zasad bezpieczeństwa;
- 5) znajomość instrukcji obsługi systemu teleinformatycznego;
- 6) przygotowanie i sprawdzenie stanowiska komputerowego w zakresie konfiguracji dostępu do publicznej sieci przesyłania danych i zainstalowanego oprogramowania;
- 7) zabezpieczenie sprzętu i systemu teleinformatycznego przed nieuprawnionym dostępem;
- 8) ustalenie z przewodniczącym obwodowej komisji wyborczej harmonogramu pracy w dniu głosowania;
- 9) przekazanie, w trakcie głosowania, danych o liczbie osób ujętych w spisie wyborców oraz o liczbie wydanych kart do głosowania (frekwencji), zgodnie z wytycznymi wskazanymi w odrębnej uchwale Państwowej Komisji Wyborczej;
- 10) wprowadzenie wszystkich danych zawartych w projektach protokołów głosowania w obwodzie w obecności członków obwodowej komisji wyborczej;
- 11) umożliwienie wydruku projektów protokołów głosowania w obwodzie z ewentualnym zestawieniem błędów oraz raportem ostrzeżeń, ułatwiającymi sprawdzenie zgodności arytmetycznej poprawności ustalenia wyników głosowania w obwodzie;
- 12) sygnalizowanie przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej ostrzeżeń oraz niezgodności liczb w projektach protokołów głosowania w obwodzie;

- 13) wprowadzenie danych z podpisanych protokołów głosowania w obwodzie do sieci elektronicznego przekazywania danych;
- 14) zapisanie danych z protokołu głosowania w obwodzie w postaci pliku na elektronicznym nośniku danych, w przypadku braku możliwości wprowadzenia danych do sieci elektronicznego przekazywania danych;
- 15) przekazanie komisji wydruków z systemu teleinformatycznego.

Załącznik nr 3

Zadania koordynatora gminnego ds. informatyki bądź gminnego (miejskiego) zespołu informatycznego:

- 1) udział w szkoleniu organizowanym przez delegaturę Krajowego Biura Wyborczego, w tym z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej;
- 2) wykonanie zadań przewidzianych w harmonogramie testu ogólnokrajowego;
- 3) przygotowanie instalacji sprzętu i oprogramowania oraz łącza do publicznej sieci przesyłania danych;
- 4) przestrzeganie ustalonych zasad bezpieczeństwa, w szczególności uwierzytelniania dwuskładnikowego przy logowaniu do systemu teleinformatycznego oraz zabezpieczenie sprzętu i systemu teleinformatycznego przed nieuprawnionym dostępem;
- 5) znajomość instrukcji obsługi systemu teleinformatycznego;
- 6) udział we wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych wyborców głosujących korespondencyjnie;
- 7) udział we wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych członków (kandydatów na członków) obwodowych komisji wyborczych i aktualizacja ich składów;
- 8) udział we wprowadzaniu do systemu teleinformatycznego danych o terminach pierwszych posiedzeń oraz szkoleń obwodowych komisji wyborczych;
- 9) nadzór nad operatorami informatycznej obsługi obwodowych komisji wyborczych – prowadzenie ewidencji, dystrybucja loginów i haseł oraz szkolenie;
- 10) dystrybucja oprogramowania i plików definicyjnych z danymi wyborczymi dla obwodów offline;
- 11) zgłaszanie uwag dotyczących działania systemu teleinformatycznego oraz meldunków o gotowości do wyborów delegaturze Krajowego Biura Wyborczego;
- 12) przygotowanie szablonów formularzy protokołów głosowania w obwodzie z właściwymi danymi (wykorzystywanych jako projekty protokołów

- głosowania, bądź jako protokoły w sytuacji problemów z systemem teleinformatycznym);
- 13) przekazanie operatorom informatycznej obsługi obwodowych komisji wyborczych nośników informatycznych, na których powinni oni zapisać pliki z protokołami głosowania w obwodzie, jeżeli nie zostaną przesłane za pomocą sieci elektronicznego przekazywania danych;
 - 14) nadzór nad wprowadzaniem do systemu teleinformatycznego danych o liczbie osób ujętych w spisie wyborców oraz o liczbie kart do głosowania wydanych w trakcie głosowania (frekwencji) oraz danych z protokołów głosowania w obwodzie;
 - 15) potwierdzenie zgodności danych elektronicznych otrzymanych z obwodowej komisji wyborczej z danymi z kopii protokołów głosowania przekazanych przez tę obwodową komisję wyborczą;
 - 16) w sytuacji awaryjnej - zapewnienie możliwości wprowadzenia danych do systemu teleinformatycznego za operatorów obwodowych komisji wyborczych, który z różnych przyczyn nie mogli tego dokonać;
 - 17) sygnalizowanie przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych istotnych ostrzeżeń oraz niezgodności liczb w protokołach głosowania w obwodzie.

UCHWAŁA Nr 29/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 2 sierpnia 2023 r.

w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych
w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Parlamentu Europejskiego

Na podstawie art. 154 § 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa:

- 1) wysokość oraz szczegółowe zasady, na których członkom komisji wyborczych przysługują diety, zwrot kosztów podróży i noclegów;
- 2) wysokość oraz szczegółowe zasady, na których przysługują zryczałtowane diety:
 - a) członkom okręgowych i rejonowych komisji wyborczych za czas związany z wykonywaniem zadań członka komisji,
 - b) członkom obwodowych komisji wyborczych za czas związany z przeprowadzeniem głosowania oraz ustaleniem wyników głosowania;
- 3) warunki obniżania wysokości zryczałtowanych diet członkom komisji wyborczych w przypadku nieuczestniczenia w wykonywaniu części zadań komisji.

§ 2. Ilekroć w uchwale jest mowa o komisji, należy przez to rozumieć Państwową Komisję Wyborczą, okręgową komisję wyborczą, rejonową komisję wyborczą oraz obwodową komisję wyborczą.

§ 3. 1. Członkom komisji, w związku z wykonywaniem zadań w kraju, przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności

przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167 oraz z 2022 poz. 1481 i 2302), z uwzględnieniem przepisów uchwały.

2. Dieta dla członków komisji wynosi półtoręj diety ustalonej na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1.

§ 4. 1. Członkom komisji, w związku z wykonywaniem zadań, przysługuje zwrot kosztów przejazdów lub dojazdu środkami komunikacji publicznej.

2. W uzasadnionych przypadkach, związanych w szczególności z brakiem możliwości przejazdu lub dojazdu środkami komunikacji publicznej, członkom komisji przysługuje zwrot kosztów przejazdu innymi środkami transportu zbiorowego lub, za zgodą przewodniczącego komisji, własnym samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem według stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. poz. 271, z 2004 r. poz. 2376, z 2007 r. poz.1462, z 2011 r. poz. 308 oraz z 2023 r. poz. 5).

3. Wydanie zgody, o której mowa w ust. 2, wymaga porozumienia:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej z Szefem Krajowego Biura Wyborczego;

2) przewodniczącego okręgowej, rejonowej lub obwodowej komisji wyborczej z dyrektorem właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

§ 5. 1. Członkom obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą, w związku z wykonywaniem zadań, przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w § 3 ust. 1, w przepisach dotyczących podróży zagranicznej, z uwzględnieniem przepisów uchwały.

2. Do diet, o których mowa w ust. 1, stosuje się § 3 ust. 2.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do członków Państwowej Komisji Wyborczej i okręgowej komisji wyborczej właściwej dla dzielnicy Śródmieście m. st. Warszawy, wykonujących zadania za granicą.

§ 6. Członkom obwodowych komisji wyborczych powołanych na polskich statkach morskich, w związku z wykonywaniem zadań, przysługują diety, o których mowa w § 3 ust. 1. Przepisy § 3 ust. 2 stosuje się.

§ 7. Należności, o których mowa w § 3-6, są wypłacane na podstawie rachunków, oświadczeń i poleceń wyjazdu służbowego akceptowanych przez przewodniczącego albo, z jego upoważnienia, przez zastępcę przewodniczącego właściwej komisji. § 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Członkom okręgowych, rejonowych i obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w kraju i na polskich statkach morskich, przysługuje zryczałtowana dieta za czas związany z wykonywaniem czynności, o których mowa w § 1 pkt 2, w następującej wysokości:

- 1) dla członków okręgowych komisji wyborczych:
 - a) w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – 1 600 zł,
 - b) w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – 1 000 zł,
 - c) w wyborach do Parlamentu Europejskiego – 1 400 zł;
- 2) dla członków rejonowych komisji wyborczych – 1 000 zł;
- 3) dla przewodniczących obwodowych komisji wyborczych:
 - a) w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – 800 zł,
 - b) w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
i w wyborach do Parlamentu Europejskiego – 700 zł;
- 4) dla zastępców przewodniczących obwodowych komisji wyborczych:
 - a) w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – 700 zł,
 - b) w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
i w wyborach do Parlamentu Europejskiego – 600 zł;

- 5) dla członków obwodowych komisji wyborczych:
- a) w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – 600 zł,
 - b) w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
i w wyborach do Parlamentu Europejskiego – 500 zł.

2. Członkom obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych za granicą przysługuje zryczałtowana dieta za czas związany z wykonywaniem czynności, o których mowa w § 1 pkt 2 lit. b, ustalana na podstawie wysokości diety za dobę podróży zagranicznej określonej w załączniku do rozporządzenia, o którym mowa § 3 ust. 1, z zastosowaniem mnożników:

- 1) dla przewodniczących obwodowych komisji wyborczych – 5;
- 2) dla zastępców przewodniczących obwodowych komisji wyborczych – 4,5;
- 3) dla członków obwodowych komisji wyborczych – 4.

3. Jeżeli w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzane jest głosowanie ponowne, członkom komisji przysługują, w związku z tym głosowaniem, zryczałtowane diety w $\frac{3}{4}$ wysokości określonej odpowiednio w ust. 1 dla wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i w ust. 2.

4. Zryczałtowana dieta nie przysługuje, jeżeli członek komisji wyborczej nie uczestniczył w czynnościach, o których mowa w § 1 pkt 2.

5. Jeżeli członek okręgowej lub rejonowej komisji wyborczej nie uczestniczył w posiedzeniu lub posiedzeniach danej komisji, wysokość zryczałtowanej diety jest obniżana proporcjonalnie do liczby odbytych posiedzeń komisji. Wysokość takiej diety oblicza się przez podzielenie kwoty, o której mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1 lub 2, przez liczbę wszystkich odbytych przez komisję posiedzeń, a następnie mnoży się otrzymany iloraz przez liczbę posiedzeń komisji, w których dany członek komisji uczestniczył. Jeżeli w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzane jest głosowanie ponowne, w okresie po ustaleniu wyników pierwszego głosowania przez daną komisję przy dokonywaniu obliczeń, o których mowa w zdaniu drugim, uwzględnia się ust. 3.

6. Podstawą wypłaty i ustalenia wysokości zryczałtowanej diety jest pisemne potwierdzenie udziału w czynnościach, o których mowa w ust. 1, wystawione przez przewodniczącego albo, z jego upoważnienia, przez zastępcę przewodniczącego właściwej komisji.

§ 9. 1. Należności, o których mowa w uchwale, wypłacają:

- 1) członkom Państwowej Komisji Wyborczej – Szef Krajowego Biura Wyborczego;
- 2) członkom okręgowych i rejonowych komisji wyborczych – dyrektor właściwej miejscowo delegatury Krajowego Biura Wyborczego;
- 3) członkom obwodowych komisji wyborczych – właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) albo konsul, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) członkom obwodowych komisji wyborczych na polskich statkach morskich – dyrektor delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Warszawie, za pośrednictwem kapitana statku.

2. Członkom komisji, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, zryczałtowane diety wypłacane są po przyjęciu protokołów głosowania w obwodach przez właściwą komisję wyborczą wyższego stopnia.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.¹⁾

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

¹⁾ Niniejsza uchwała była poprzedzona uchwałą Nr 6/2019 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie należności pieniężnych przysługujących członkom komisji wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Parlamentu Europejskiego oraz sposobu dokumentowania dni zwolnienia od pracy (M.P. z 2019 r. poz. 261), która zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 497) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały.

UCHWAŁA NR 65/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 17 sierpnia 2023 r.

w sprawie wzoru zaświadczenia dla męża zaufania

Na podstawie art. 103a § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór zaświadczenia dla męża zaufania, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie wzoru zaświadczenia dla męża zaufania (M.P. poz. 822).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

UCHWAŁA NR 66/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 17 sierpnia 2023 r.

w sprawie wzoru zaświadczenia dla obserwatora społecznego

Na podstawie art. 103a § 4 w związku z art. 103c § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór zaświadczenia dla obserwatora społecznego, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie wzoru zaświadczenia dla obserwatora społecznego (M. P. poz. 795).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

UCHWAŁA NR 67/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 17 sierpnia 2023 r.

w sprawie wzoru zaświadczenia usprawiedliwiającego nieobecność w pracy wykonywaniem
zadań męża zaufania

Na podstawie art. 103ba § 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór zaświadczenia usprawiedliwiającego nieobecność w pracy wykonywaniem zadań męża zaufania, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

WZÓR

**ZAŚWIADCZENIE USPRAWIEDLIWIAJĄCE NIEOBECNOŚĆ W PRACY
WYKONYWANIEM ZADAŃ MĘŻA ZAUFANIA**

Niniejsze zaświadczenie usprawiedliwia nieobecność w pracy

Pana/Pani
(imię i nazwisko)

męża zaufania wyznaczonego do

.....
(nazwa komisji wyborczej i, w przypadku obwodowej komisji wyborczej, jej numer)

.....

W
(miejscowość)

w wyborach

.....
(nazwa wyborów)

.....

zarządzonych na dzień
(data wyborów)

w związku z wykonywaniem zadań męża zaufania.

Okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy*

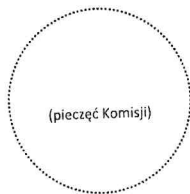
.....

.....

Podstawa prawna

Na podstawie art. 103ba §1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) mężowi zaufania w związku z wykonywaniem zadań przysługuje zwolnienie od pracy na dzień głosowania oraz liczenia głosów, a także na dzień następujący po dniu, w którym zakończono liczenie głosów, z zachowaniem prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy.

Zaświadczenie sporządzono w 2 egzemplarzach, z których jeden otrzymuje mąż zaufania, a drugi pozostaje w dokumentacji komisji, jako dokument z wyborów.

.....
(podpis przewodniczącego komisji wyborczej)

* Należy wskazać dni, w których mąż zaufania wykonywał swoją funkcję, a także dzień następujący po dniu, w którym zakończono liczenie głosów.

UCHWAŁA NR 71/2023
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 17 sierpnia 2023 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych
w obwodach głosowania utworzonych w kraju, w wyborach do Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego

Na podstawie art. 182 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 11/2019 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w obwodach głosowania utworzonych w kraju, w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego (M.P. poz. 267 i 771, z 2020 r. poz. 249 oraz z 2023 r. poz. ...) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 6 w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) oświadczenie kandydata, że wyraża zgodę na powołanie w skład wskazanej komisji, posiada prawo wybierania potwierdzone ujęciem w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania zgodnie z adresem zameldowania na pobyt stały albo adresem stałego zamieszkania i spełnia pozostałe wymogi określone w Kodeksie wyborczym.”;

2) załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

WZÓR
Zgłoszenie kandydatów na członków
obwodowych komisji wyborczych
w wyborach *

.....,
(określenie wyborów)

zarządzonych na dzień -- 20.... r.

Nazwa komitetu wyborczego	
----------------------------------	--

Zgłoszenia dokonuje (zaznaczyć właściwe)	pełnomocnik wyborczy ☐	osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego ☐
--	--	--

Dane osoby dokonującej zgłoszenia kandydatów na członków komisji												
Imię				Drugie imię				Nazwisko				
Adres zamieszkania:		Powiat			Gmina			Miejscowość				
Ulica		Nr domu	Nr lokalu	Poczta				Kod pocztowy			-	
Numer PESEL												
Numer telefonu												
Adres e-mail												

Dokonuję zgłoszenia kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych w mieście/gminie												
Nazwa miasta/gminy												
Liczba zgłaszanych kandydatów								Liczba załączników				

....., dnia20.... r .

.....
(miejscowość)

(podpis osoby dokonującej zgłoszenia)

UWAGA!

Osoba dokonująca zgłoszenia z upoważnienia pełnomocnika komitetu wyborczego dołącza do zgłoszenia upoważnienie lub jego kopię (z oryginałem do wglądu);

Wypełnia osoba przyjmująca zgłoszenie												
Data zgłoszenia			-		-	2	0	Godzina zgłoszenia			:	
Liczba zgłoszonych kandydatów												
..... (czytelny podpis osoby przyjmującej zgłoszenie)												

Załącznik do zgłoszenia *
KANDYDAT NA CZŁONKA OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Nazwa komitetu wyborczego																						
Obwodowa Wyborcza	Komisja					Nr											w					
	Imię										Drugie imię											
Nazwisko																						
Adres zamieszkania (zgodny z adresem ujęcia w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania)					Gmina					Miejscowość												
Ulica										Nr domu					Nr lokalu							
Poczta										Kod pocztowy							-					
Numer PESEL										Numer telefonu												
Adres e-mail																						
<p>Oświadczam, że wyrażam zgodę na powołanie mnie w skład wskazanej wyżej obwodowej komisji wyborczej, posiadam prawo wybierania potwierdzone ujęciem w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania zgodnie z adresem zameldowania na pobyt stały albo adresem stałego zamieszkania i spełniam pozostałe wymogi określone w Kodeksie wyborczym.</p> <p>..... dnia20..... r.</p> <p style="text-align: center;">(miejscowość) (podpis kandydata na członka komisji)</p>																						

Załącznik do zgłoszenia *
KANDYDAT NA CZŁONKA OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Nazwa komitetu wyborczego																			
Obwodowa Komisja Wyborcza	Nr	w																	
Imię										Drugie imię									
Nazwisko																			
Adres zamieszkania (zgodny z adresem ujęcia w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania)										Gmina						Miejscowość			
Ulica										Nr domu				Nr lokalu					
Poczta										Kod pocztowy									
Numer PESEL																			
										Numer telefonu									
Adres e-mail																			
<p>Oświadczam, że wyrażam zgodę na powołanie mnie w skład wskazanej wyżej obwodowej komisji wyborczej, posiadam prawo wybierania potwierdzone ujęciem w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania zgodnie z adresem zameldowania na pobyt stały albo adresem stałego zamieszkania i spełniam pozostałe wymogi określone w Kodeksie wyborczym.</p> <p>..... dnia20..... r.</p> <p style="text-align: center;">(miejscowość) (podpis kandydata na członka komisji)</p>																			

Strona nr ...

* PROSZĘ WYPEŁNIĆ DRUKOWANYMI LITERAMI

Referendum ogólnokrajowe.

Dz.U.2020.851 t.j. z dnia 2020.05.13

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 17 sierpnia 2023r.

Wejście w życie:

17 kwietnia 2003 r.

USTAWA **z dnia 14 marca 2003 r.** **o referendum ogólnokrajowym**

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

Ustawa reguluje zasady i tryb przeprowadzania referendum ogólnokrajowego, o którym mowa w art. 125 i w art. 90 ust. 3 oraz w art. 235 ust. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. [Istota referendum]

1. Obywatele polscy, w drodze głosowania, wyrażają swoją wolę co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy poddanej pod referendum.

2. Referendum polega na udzieleniu na urzędowej karcie do głosowania pozytywnej lub negatywnej odpowiedzi na postawione pytanie albo pytania lub na dokonaniu wyboru między zaproponowanymi wariantami rozwiązań.

Art. 3. [Prawo do udziału w referendum]

1. Prawo udziału w referendum ma obywatel polski, jeżeli najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.

2. Nie mają prawa udziału w referendum osoby:

- 1) pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądowym;
- 2) pozbawione praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 3) ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądowym.

Art. 4. [Termin głosowania]

1. Referendum wyznacza się na dzień wolny od pracy.

2. Głosowanie w referendum może być przeprowadzone w ciągu jednego albo dwóch dni.
3. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu dwóch dni, termin głosowania określa się na dzień wolny od pracy oraz dzień poprzedzający.

Art. 5. [Głosowanie osobiste; czas trwania referendum]

1. Głosować można tylko osobiście.
2. Głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum, w ciągu jednego dnia lub dwu kolejnych dni.
3. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu jednego dnia, głosowanie odbywa się bez przerwy od godziny 6.⁰⁰ do 22.⁰⁰.
4. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu dwóch dni, głosowanie odbywa się każdego z tych dni bez przerwy od godziny 6.⁰⁰ do 20.⁰⁰, a przerwa następuje od godziny 20.⁰⁰ pierwszego dnia do godziny 6.⁰⁰ drugiego dnia.
5. Do trybu przeprowadzenia głosowania stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568).

Art. 6. [Obwody głosowania]

1. Głosowanie w referendum przeprowadza się:
 - 1) w stałych obwodach głosowania, utworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;
 - 2) w obwodach głosowania utworzonych w szpitalach i w zakładach pomocy społecznej;
 - 3) w obwodach głosowania utworzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w oddziałach zewnętrznych tych zakładów i aresztów;
 - 4) w obwodach głosowania utworzonych dla obywateli polskich przebywających za granicą;
 - 5) w obwodach głosowania utworzonych dla obywateli polskich przebywających na polskich statkach morskich.
2. Do obwodów głosowania w szpitalach i zakładach pomocy społecznej oraz do obwodów w zakładach karnych i aresztach śledczych, a także do obwodów w oddziałach zewnętrznych tych zakładów i aresztów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.
3. Do obwodów głosowania dla obywateli polskich przebywających za granicą oraz do obwodów głosowania dla wyborców przebywających na polskich statkach morskich stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.
4. W uzasadnionych przypadkach mogą być dokonane zmiany obwodów głosowania, w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.
5. Informację o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji do spraw referendum, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 7 ust. 2, podaje do wiadomości publicznej, przez rozplakatowanie, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) najpóźniej w 40 dniu przed dniem referendum.

6. Obowiązek, o którym mowa w ust. 5, w odniesieniu do obwodów głosowania utworzonych za granicą ciąży na konsulach. Wykonanie tego obowiązku powinno nastąpić najpóźniej w 21 dniu przed dniem referendum.

7. O utworzeniu obwodu głosowania na statku kapitan statku zawiadamia osoby uprawnione do udziału w referendum.

Art. 7. [Dodatkowe obwody głosowania]

1. Można utworzyć obwody głosowania w domach studenckich lub zespołach domów studenckich, prowadzonych przez szkoły wyższe lub inne podmioty na podstawie umów zawartych ze szkołami wyższymi, jeżeli co najmniej 50 osób uprawnionych do udziału w referendum poinformuje na piśmie rektora szkoły wyższej prowadzącej dom studencki, lub z którą inny podmiot zawarł umowę o prowadzenie domu studenckiego, o zamiarze przebywania w domu studenckim w dniu referendum.

2. Rada gminy, na wniosek wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) zgłoszony po porozumieniu z rektorem szkoły wyższej, tworzy obwody głosowania, o których mowa w ust. 1, ustala ich numery, granice oraz siedziby obwodowych komisji do spraw referendum. Utworzenie tych obwodów następuje najpóźniej w 45 dniu przed dniem referendum.

Art. 8. [Spis osób uprawnionych do udziału w referendum]

1. Osoby, którym przysługuje prawo udziału w referendum, wpisuje się do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, może być wpisana tylko do jednego spisu.

Art. 9. [Sporządzanie i aktualizacja spisu]

1. ¹ Spis osób uprawnionych do udziału w referendum jest sporządzany i aktualizowany przez gminę jako zadanie zlecone, z zastrzeżeniem ust. 2. Spis jest sporządzany na podstawie Centralnego Rejestru Wyborców, prowadzonego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

2. Spis osób uprawnionych do udziału w referendum przebywających na polskich statkach morskich oraz za granicą sporządzają odpowiednio kapitan statku i właściwy terytorialnie konsul.

3. Dla osób kończących 18 lat w drugim dniu głosowania sporządza się dodatkowy spis.

4. Spis osób uprawnionych do udziału w referendum w domach studenckich sporządza się na podstawie wykazu osób, które będą w nich przebywać w dniu referendum.

5. Wykazy osób, o których mowa w ust. 4, rektorzy szkół wyższych przekazują do urzędu gminy najpóźniej w 10 dniu przed dniem referendum.

6. ² (uchylony).

7. Do spisów osób uprawnionych do udziału w referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

8. ³ Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzór spisu osób uprawnionych do udziału w referendum,

- 2) sposób i tryb sporządzania spisu osób uprawnionych do udziału w referendum oraz jego aktualizacji,
 - 3) wzór wykazu osób uprawnionych do udziału w referendum, przebywających w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz oddziałach zewnętrznych takich zakładów i aresztów, a także domach studenckich i zespołach domów studenckich, w których utworzono obwody głosowania
- uwzględniając konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych.
- 8a. ⁴ Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wzór wniosku o zmianę miejsca głosowania,
 - 2) wzór i sposób wydawania zaświadczenia o prawie do głosowania osobom uprawnionym do udziału w referendum - uwzględniając konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych i zabezpieczenia zaświadczenia przed sfałszowaniem.
9. ⁵ Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i aktualizacji spisu osób uprawnionych do udziału w referendum przebywających na polskich statkach morskich znajdujących się w podróży w dniu referendum, a także sposób powiadamiania burmistrza dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy o objętych spisem osobach stale zamieszkałych w kraju i sposób wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania.
10. ⁶ Minister właściwy do spraw zagranicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i aktualizacji spisu osób uprawnionych do udziału w referendum przebywających za granicą i posiadających ważne polskie paszporty i sposób wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania.

Rozdział 2

Organy do spraw referendum

Art. 10. [Organy przeprowadzające referendum]

Referendum przeprowadzają:

- 1) Państwowa Komisja Wyborcza, powołana na podstawie przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;
- 2) komisarze wyborczy, powołani na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;
- 3) obwodowe komisje do spraw referendum, zwane dalej "komisjami obwodowymi".

Art. 11. [Zadania Państwowej Komisji Wyborczej]

1. Państwowa Komisja Wyborcza zapewnia organizację oraz przeprowadzenie referendum.
2. Do zadań Państwowej Komisji Wyborczej, w zakresie określonym w ust. 1, należy w szczególności:
 - 1) sprawowanie nadzoru nad przygotowaniem referendum oraz przestrzeganiem przepisów regulujących zasady i tryb przeprowadzenia referendum;

- 2) wyjaśnianie sposobu głosowania w referendum;
- 3) rozpatrywanie skarg na działalność komisarzy wyborczych;
- 4) rozwiązanie komisji obwodowych po wykonaniu przez nie ustawowych zadań;
- 5) ustalenie regulaminu komisji obwodowych oraz wzoru ich pieczęci, a także wzoru urzędowych formularzy oraz druków;
- 6) sporządzenie protokołu o wyniku referendum oraz sprawozdania z przebiegu referendum;
- 7) podanie do wiadomości publicznej oraz ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej wyniku referendum.

3. Państwowa Komisja Wyborcza może określić, w drodze uchwały, warunki oraz sposób wykorzystania techniki elektronicznej przy ustalaniu wyników głosowania i wyniku referendum przez komisarzy wyborczych i komisje obwodowe oraz tryb przekazywania danych z protokołów za pośrednictwem sieci elektronicznego przekazywania danych.

Art. 12. [Zadania komisarza wyborczego]

Do zadań komisarza wyborczego na obszarze należącym do jego właściwości terytorialnej należy w szczególności:

- 1) zapewnienie, we współdziałaniu z właściwymi organami samorządu terytorialnego, prawidłowego przygotowania i przeprowadzenia referendum;
- 2) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy przez komisje obwodowe;
- 3) rozpatrywanie skarg na działalność komisji obwodowych;
- 4) dostarczanie komisjom obwodowym kart do głosowania w trybie określonym przez Państwową Komisję Wyborczą;
- 5) ustalenie wyników głosowania i przekazanie ich do Państwowej Komisji Wyborczej.

Art. 13. [Komisje obwodowe]

1. Komisję obwodową powołuje wójt lub burmistrz (prezydent miasta) spośród osób uprawnionych do udziału w referendum, stale zamieszkałych na obszarze danej gminy, z zastrzeżeniem przepisów art. 14, najpóźniej w 21 dniu przed dniem referendum.

2. W skład komisji obwodowej powołuje się:

- 1) od 4 do 8 osób, a jeżeli termin głosowania w referendum został wyznaczony na dwa kolejne dni - od 6 do 10 osób, spośród kandydatów zgłoszonych przez podmioty uprawnione, o których mowa w art. 48, albo upoważnione przez nie osoby;
- 2) jedną osobę wskazaną przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) w przypadku:
 - a) stałych obwodów głosowania - spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych,
 - b) obwodów w szpitalach i zakładach pomocy społecznej - spośród pracowników tych szpitali lub zakładów,
 - c) obwodów w zakładach karnych i aresztach śledczych - spośród pracowników tych zakładów lub aresztów,
 - d) obwodów w domach studenckich - spośród pracowników tych domów studenckich.

3. Podmiot określony w ust. 2 pkt 1 może zgłosić do każdej komisji obwodowej tylko po jednym kandydacie, o którym mowa w ust. 1. Zgłoszenia dokonuje się najpóźniej w 30 dniu przed dniem referendum, dołączając zaświadczenie, o którym mowa w art. 48 ust. 3.

4. W przypadku zgłoszenia więcej niż 8 kandydatów lub - gdy termin głosowania w referendum został wyznaczony na dwa kolejne dni - więcej niż 10, skład osobowy komisji obwodowej ustala się w drodze publicznego losowania przeprowadzonego przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta).

5. Jeżeli liczba kandydatów zgłoszonych w trybie, o którym mowa w ust. 3, jest mniejsza niż 4 lub - gdy termin głosowania w referendum został wyznaczony na dwa kolejne dni - mniejsza niż 6, uzupełnienia składu komisji obwodowej do jej minimalnego składu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, dokonuje wójt lub burmistrz (prezydent miasta) spośród osób stale zamieszkałych na obszarze tej gminy.

6. Wskazanie do składu komisji obwodowej, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i ust. 5, następuje po uzyskaniu zgody osoby, której ma dotyczyć.

7. Pierwsze posiedzenie komisji obwodowej organizuje wójt lub burmistrz (prezydent miasta).

8. Komisja obwodowa na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swego składu osobowego przewodniczącego i jego zastępcę. Skład komisji obwodowej podaje się do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty.

9. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, sposób zgłaszania kandydatów do komisji obwodowych, wzór zgłoszenia oraz szczegółowy tryb powoływania komisji obwodowych, w tym tryb przeprowadzania losowania.

Art. 14. [Komisje obwodowe na statkach morskich i za granicą]

1. Komisję obwodową dla obwodu głosowania na polskim statku morskim oraz za granicą, w składzie od 5 do 7 osób, powołuje spośród osób uprawnionych do udziału w referendum odpowiednio kapitan statku i właściwy terytorialnie konsul. Tryb i termin powoływania tych komisji określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

2. W skład komisji obwodowej, o której mowa w ust. 1, wchodzi jedna osoba wskazana odpowiednio przez kapitana statku i konsula.

Art. 15. [Zadania komisji obwodowej]

Do zadań komisji obwodowej należy w szczególności:

- 1) przeprowadzenie głosowania w obwodzie;
- 2) czuwanie nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy w miejscu i w czasie głosowania;
- 3) ustalenie wyników głosowania w obwodzie i podanie ich do wiadomości publicznej;
- 4) przekazanie protokołu głosowania w obwodzie właściwemu komisarzowi wyborczemu.

Art. 16. [Uprawnienia członków komisji obwodowych]

1. Do uprawnień członków komisji obwodowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy dotyczące obwodowych komisji wyborczych.

2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady, na podstawie których przysługują członkom komisji obwodowych diety, zryczałtowane diety oraz zwrot kosztów podróży i noclegów, a także tryb udzielania im dni wolnych od pracy.

Art. 17. [Odpowiednie stosowanie przepisów]

Do działalności komisji obwodowych oraz do zmian w składzie komisji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

Art. 18. [Obsługa organizacyjno-techniczna referendum]

1. Organizacyjno-techniczne warunki wykonywania zadań związanych z przeprowadzeniem referendum przez Państwową Komisję Wyborczą i komisarzy wyborczych zapewnia Krajowe Biuro Wyborcze, działające na podstawie przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

2. Obsługę i techniczno-materialne warunki pracy komisji obwodowej zapewnia wójt lub burmistrz (prezydent miasta) jako zadanie zlecone gminie.

3. Obowiązki przewidziane w ust. 2 w odniesieniu do komisji obwodowych powołanych w obwodach na polskich statkach morskich i za granicą wykonują odpowiednio kapitan statku i właściwy terytorialnie konsul.

Art. 19. [Mężowie zaufania]

1. Podmioty uprawnione, o których mowa w art. 48, albo upoważnione przez nie osoby, mogą wyznaczyć po jednym mężu zaufania i jego zastępcy do każdej komisji obwodowej w celu obserwacji przebiegu głosowania i ustalenia wyników głosowania w obwodzie. Przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy dotyczące mężów zaufania stosuje się odpowiednio. Do zastępcy męża zaufania stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące męża zaufania.

2. Przy czynnościach komisji może być obecny mąż zaufania albo jego zastępca.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wyznaczenia mężów zaufania w celu obserwacji ustalenia wyników głosowania i wyniku referendum przez komisarzy wyborczych i Państwową Komisję Wyborczą.

Rozdział 3

Karta do głosowania, sposób głosowania i warunki ważności głosu

Art. 20. [Karta do głosowania]

1. Na urzędowej karcie do głosowania umieszcza się:

- 1) oznaczenie rodzaju, podmiotu zarządzającego oraz daty referendum;
- 2) pytanie lub warianty rozwiązania sprawy poddanej pod referendum;
- 3) informację o sposobie głosowania.

2. Na karcie do głosowania można zamieścić wyjaśnienie dotyczące przedmiotu referendum. Treść wyjaśnienia ustala podmiot zarządzający referendum.
3. Jeżeli referendum polega na udzieleniu odpowiedzi na postawione pytanie, na karcie do głosowania zamieszcza się również wyrazy "Tak" i "Nie", a gdy referendum polega na dokonaniu wyboru pomiędzy zaproponowanymi wariantami rozwiązania, przy każdym z wariantów umieszcza się po lewej stronie numer wariantu.
4. W przypadku poddania pod referendum więcej niż jednej sprawy, na karcie do głosowania zamieszcza się kolejno wszystkie postawione pytania lub zaproponowane warianty rozwiązania.
5. Karta do głosowania może być zadrukowana tylko po jednej stronie. Na karcie do głosowania drukuje się odcisk pieczęci Państwowej Komisji Wyborczej oraz oznacza się miejsce na odcisk pieczęci komisji obwodowej.
6. Wzór karty do głosowania, zasady drukowania kart i tryb przekazywania ich komisjom obwodowym oraz wzory nakładek na karty do głosowania sporządzone w alfabecie Braille'a ustala, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 21. [Sposób głosowania; głosy nieważne]

1. Głosujący udziela odpowiedzi na postawione pytanie, stawiając znak "x" odpowiednio w kratce obok odpowiedzi pozytywnej "Tak" albo odpowiedzi negatywnej "Nie", lub dokonuje wyboru pomiędzy zaproponowanymi wariantami rozwiązania, stawiając na karcie do głosowania znak "x" w kratce obok numeru wariantu, za którym się opowiada.
2. Jeżeli na karcie do głosowania postawiono znak "x" w obu kratkach obok odpowiedzi na postawione pytanie lub nie postawiono znaku "x" w żadnej z krater obok odpowiedzi na pytanie, głos uważa się za nieważny.
3. Jeżeli na karcie do głosowania postawiono znak "x" w kratkach odpowiadającym dwóm lub więcej numerom wariantów rozwiązania albo nie postawiono znaku "x" w żadnej z krater odpowiadających numerowi wariantu, głos uważa się za nieważny.
4. Dopisanie na karcie do głosowania dodatkowych pytań lub wariantów rozwiązania albo poczynienie innych dopisków poza kratką nie wpływa na ważność głosu.

Rozdział 4

Ustalenie wyników głosowania i wyniku referendum

Art. 22. [Ustalenie wyników głosowania]

1. Niezwłocznie po zakończeniu głosowania komisja obwodowa ustala liczbę niewykorzystanych kart do głosowania i umieszcza je w zapieczętowanym pakiecie.
2. Komisja obwodowa ustala na podstawie spisu osób uprawnionych do udziału w referendum liczbę osób uprawnionych do głosowania oraz liczbę osób, którym wydano karty do głosowania.
3. Przewodniczący komisji obwodowej w obecności jej członków otwiera urnę, po czym komisja liczy wyjęte z urny karty do głosowania.

4. Komisja obwodowa na podstawie liczby kart ważnych, wyjętych z urny, ustala liczbę osób, które wzięły udział w referendum.
5. Kart do głosowania przedartych całkowicie nie bierze się pod uwagę przy obliczeniach, o których mowa w ust. 4.
6. Jeżeli liczba kart do głosowania w urnie jest mniejsza lub większa od liczby wydanych kart, komisja obwodowa podaje w protokole głosowania w obwodzie przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.

Art. 23. [Nieważne karty do głosowania]

Nieważne są karty do głosowania inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią komisji obwodowej.

Art. 24. [Ustalenie wyników głosowania w obwodzie]

1. Po obliczeniu liczby ważnych kart do głosowania komisja obwodowa ustala wyniki głosowania w obwodzie, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 5-7.
2. W razie poddania pod referendum więcej niż jednej sprawy, przedstawionej w formie pytania lub wyboru wariantu rozwiązania, komisja obwodowa ustala wyniki głosowania oddzielnie w odniesieniu dla każdego pytania lub wyboru wariantu rozwiązania.

Art. 25. [Protokół głosowania w obwodzie]

1. Komisja obwodowa sporządza, w trzech egzemplarzach, protokół głosowania w obwodzie.
2. W protokole głosowania w obwodzie wymienia się liczby:
 - 1) osób uprawnionych do głosowania;
 - 2) osób, którym wydano karty do głosowania;
 - 3) kart nieważnych, o których mowa w art. 23;
 - 4) kart ważnych (osób, które wzięły udział w głosowaniu);
 - 5) głosów nieważnych, o których mowa w art. 21 ust. 2 lub 3;
 - 6) głosów ważnych;
 - 7) głosów ważnych - osobno: pozytywnych "Tak" oraz negatywnych "Nie" oddanych w odpowiedzi na postawione pytanie lub za wyborem określonego wariantu rozwiązania.
3. Przepis art. 24 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład komisji obwodowej, obecne przy jego sporządzeniu. Protokół opatruje się pieczęcią komisji.
5. Członkom komisji obwodowej przysługuje prawo wniesienia do protokołu głosowania uwag z wymienieniem konkretnych zarzutów, z tym że nie zwalnia to ich z obowiązku podpisania protokołu.
6. Mężom zaufania przysługuje prawo wniesienia do protokołu uwag, z wymienieniem konkretnych zarzutów. Adnotację o wniesieniu uwag zamieszcza się w protokole.
7. Po sporządzeniu protokołu komisja obwodowa podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej wyniki głosowania, przez wywieszenie protokołu w lokalu komisji w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych.

Art. 26. [Przekazanie wyników głosowania i protokołów głosowania w obwodzie]

1. Przewodniczący komisji obwodowej niezwłocznie przesyła do komisarza wyborczego, w zapieczętowanej kopercie, jeden egzemplarz protokołu głosowania w obwodzie wraz z wyjaśnieniami komisji co do zgłoszonych zarzutów, o których mowa w art. 25 ust. 5 i 6.
2. ⁷ Wyniki głosowania i protokoły głosowania z obwodów utworzonych za granicą oraz na polskich statkach morskich są przekazywane komisarzowi wyborczemu właściwemu dla miasta stołecznego Warszawy.
3. Tryb przekazywania wyników głosowania i protokołów, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 27. [Przekazanie dokumentów w depozyt]

Po dokonaniu czynności, o których mowa w art. 26 ust. 1 i 2, przewodniczący komisji obwodowej niezwłocznie przekazuje w depozyt odpowiednio wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta), konsulowi albo kapitanowi statku dokumenty z przeprowadzonego referendum oraz pieczęć komisji.

Art. 28. [Ustalenie wyników głosowania przez komisarza wyborczego]

1. Niezwłocznie po otrzymaniu od komisji obwodowych protokołów głosowania komisarz wyborczy dokonuje sprawdzenia prawidłowości ustalenia wyników głosowania we wszystkich obwodach. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania komisarz wyborczy zarządza ponowne ich ustalenie przez komisję obwodową i powiadamia o tym Państwową Komisję Wyborczą.
2. Na podstawie protokołów głosowania w obwodach komisarz wyborczy ustala wyniki głosowania na obszarze swojej właściwości i sporządza, w trzech egzemplarzach, protokół głosowania. W protokole wymienia się łącznie dane, o których mowa w art. 25 ust. 2. Przepisy art. 24 ust. 2 i art. 25 ust. 4 oraz 6 i 7 stosuje się odpowiednio.
3. Protokół, o którym mowa w ust. 2, komisarz wyborczy przesyła niezwłocznie do Państwowej Komisji Wyborczej, w trybie określonym w drodze uchwały przez Państwową Komisję Wyborczą. Pozostałe dokumenty z przeprowadzonego referendum komisarz wyborczy przekazuje dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego, właściwej dla siedziby komisarza wyborczego.

Art. 29. [Ustalenie wyników głosowania przez Państwową Komisję Wyborczą]

1. Po otrzymaniu protokołów od komisarzy wyborczych Państwowa Komisja Wyborcza dokonuje sprawdzenia prawidłowości ustalenia przez nich wyników głosowania.
2. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu wyników głosowania, o których mowa w ust. 1, Państwowa Komisja Wyborcza zarządza, w drodze uchwały, ponowne ustalenie przez komisarza wyborczego tych wyników.
3. Państwowa Komisja Wyborcza:
 - 1) ustala wyniki głosowania i wynik referendum;

- 2) sporządza protokół o wyniku referendum; przepisy art. 24 ust. 2 i art. 25 ust. 2 i 4 oraz 6 i 7 stosuje się odpowiednio;
- 3) przekazuje protokół o wyniku referendum wraz ze sprawozdaniem z przebiegu referendum Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałkowi Sejmu, Marszałkowi Senatu, Prezesowi Rady Ministrów oraz Sądowi Najwyższemu;
- 4) podaje niezwłocznie wynik referendum do wiadomości publicznej oraz ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 30. [Wzory protokołów]

Wzory protokołów, o których mowa w art. 25 ust. 1, art. 28 ust. 2 oraz art. 29 ust. 3 pkt 2, określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 31. [Delegacja ustawowa - postępowanie z dokumentami z przeprowadzonego referendum]

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek Państwowej Komisji Wyborczej, złożony po porozumieniu z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z przeprowadzonego referendum.

Art. 32. [Przebieg i ustalenie wyników referendum dwudniowego]

1. Jeżeli termin przeprowadzenia referendum został wyznaczony na dwa kolejne dni, ustalenie wyników głosowania przez komisję obwodową następuje po zakończeniu głosowania w drugim dniu przeprowadzania referendum.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komisja obwodowa po zakończeniu głosowania w pierwszym dniu:

- 1) zapieczętowanie otwór urny;
- 2) ustala protokolarnie:
 - a) liczbę niewykorzystanych kart do głosowania,
 - b) liczbę osób uprawnionych do głosowania, czyli liczbę osób ujętych w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum,
 - c) liczbę kart wydanych - na podstawie podpisów osób w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum.

3. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2, komisja obwodowa umieszcza w opieczętowanych pakietach odrębnie karty niewykorzystane i spis osób uprawnionych do udziału w referendum, które wraz z urną pozostają w lokalu komisji.

4. Po zakończeniu głosowania w pierwszym dniu przeprowadzania referendum i wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2 i 3, przewodniczący komisji zamyka lokal komisji i opieczętowanie wejście do lokalu pieczęcią komisji. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) zapewnia ochronę lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu.

4a. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, komisja obwodowa podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej, po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 4, przez wywieszenie protokołu, w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych, w budynku, w którym mieści się

siedziba komisji; przepis art. 25 ust. 4 stosuje się odpowiednio. Wzór protokołu ustala, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

5. Przed rozpoczęciem głosowania w drugim dniu komisja obwodowa stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie na wejściu do lokalu komisji, a także na pakietach z kartami do głosowania oraz ze spisem osób uprawnionych do głosowania są nienaruszone.

6. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu, w tym również zasady udzielania przez Policję pomocy wójtom, burmistrzom (prezydentom miast) w celu prawidłowej ochrony tych lokali.

7. Szczegółowy sposób wykonywania przez komisję obwodową czynności, o których mowa w ust. 2-5, określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza, zapewniając poszanowanie zasad przeprowadzania referendum oraz ochronę urny, pakietów i dokumentów związanych z referendami.

8. Przepisy ust. 2-7 stosuje się do obwodów głosowania utworzonych na polskim statku morskim i za granicą, z tym że:

1) obowiązek zapewnienia ochrony lokalu komisji, o którym mowa w ust. 4, spoczywa odpowiednio na kapitanie statku i konsulu;

2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania oraz obowiązki kapitana polskiego statku morskiego w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu;

3) minister właściwy do spraw zagranicznych, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania oraz obowiązki konsula w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu.

Rozdział 5

Ważność referendum

Art. 33. [Protest przeciwko ważności referendum]

1. Przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów niniejszej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum.

2. Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów niniejszej ustawy dotyczących ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum, może go wnieść każda osoba uprawniona do udziału w referendum.

3. Protest przeciwko ważności referendum z powodu naruszenia przepisów niniejszej ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania w obwodzie lub przez komisarza wyborczego może wnieść osoba, której nazwisko w dniu głosowania było umieszczone w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum odpowiednio w tym obwodzie głosowania lub na obszarze objętym właściwością komisarza wyborczego.

4. Prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu komisji obwodowej, podmiotowi uprawnionemu, o którym mowa w art. 48, lub upoważnionej przez niego osobie.

Art. 34. [Wniesienie protestu]

1. Protest wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do warunków i trybu wnoszenia protestu oraz sposobu jego rozpatrywania i trybu podejmowania uchwały w tej sprawie przez Sąd Najwyższy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

Art. 35. [Rozstrzygnięcie o ważności referendum]

1. Sąd Najwyższy rozstrzyga o ważności referendum, podejmując w tej sprawie uchwałę nie później niż w 60 dniu od dnia ogłoszenia wyniku referendum.

2. ⁸ W sprawie, o której mowa w ust. 1, Sąd Najwyższy orzeka w składzie całej właściwej izby.

3. Uchwałę o ważności referendum przedstawia się niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej, Marszałkowi Sejmu, Marszałkowi Senatu i Prezesowi Rady Ministrów, a także Państwowej Komisji Wyborczej.

4. Uchwałę o ważności referendum ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 36. [Unieważnienie głosowania; ponowne głosowanie]

1. W razie podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały o unieważnieniu głosowania w obwodzie lub w obwodach, jeżeli unieważnienie głosowania nie wpływa na wynik referendum, Państwowa Komisja Wyborcza, w drodze uchwały, koryguje wyniki głosowania. Przy ustalaniu wyniku referendum nie uwzględnia się liczby osób uprawnionych do głosowania oraz wyników głosowania w tym obwodzie lub w obwodach. Skorygowany wynik Państwowa Komisja Wyborcza podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej oraz ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Jeżeli unieważnienie głosowania w obwodzie lub w obwodach wpływa na wynik referendum, Sąd Najwyższy w uchwale postanawia o przeprowadzeniu ponownego głosowania w tym obwodzie lub w obwodach albo wskazuje czynność, od której należy ponowić postępowanie.

3. Na podstawie uchwały Sądu Najwyższego, o której mowa w ust. 2, Państwowa Komisja Wyborcza, w drodze uchwały, niezwłocznie zarządza przeprowadzenie ponownego głosowania w obwodzie lub w obwodach na dzień wolny od pracy przypadający w terminie 20 dni od dnia ogłoszenia uchwały Sądu Najwyższego albo zarządza podjęcie wskazanych czynności, od których należy ponowić postępowanie. Uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej podaje się do wiadomości publicznej i ogłasza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Ponowne głosowanie w obwodzie lub w obwodach przeprowadza się na podstawie tych samych spisów osób uprawnionych do udziału w referendum i przez te same komisje

obwodowe, chyba że podstawą unieważnienia głosowania były zarzuty odnoszące się do komisji lub do nieprawidłowości w spisie. W takim przypadku powołuje się nowe komisje lub sporządza się nowe spisy.

5. Po ustaleniu wyników ponownego głosowania w obwodzie lub w obwodach komisarz wyborczy koryguje wyniki głosowania na obszarze swojej właściwości, a Państwowa Komisja Wyborcza, w drodze uchwały, ustala skorygowane wyniki głosowania i wynik referendum. Uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej podaje się do wiadomości publicznej i ogłasza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

6. O wynikach referendum, o których mowa w ust. 1 i 5, zawiadamia się Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów oraz Sąd Najwyższy.

Rozdział 6

Kampania referendalna i jej finansowanie

Art. 37. [Definicja kampanii referendalnej]

Kampanią referendalną jest prezentowanie swojego stanowiska przez obywateli, partie polityczne, stowarzyszenia, fundacje oraz inne podmioty w sprawie poddanej pod referendum.

Art. 38. [Czas trwania kampanii referendalnej]

Kampania referendalna rozpoczyna się z dniem ogłoszenia odpowiednio uchwały Sejmu, postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej lub postanowienia Marszałka Sejmu o zarządzeniu referendum i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem głosowania.

Art. 39. [Cisza przedreferendalna]

1. Od zakończenia kampanii referendalnej aż do zakończenia głosowania zabronione jest zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób kampanii referendalnej.

2. Zabronione są wszelkie formy kampanii referendalnej w lokalu komisji obwodowej oraz na terenie budynku, w którym ten lokal się znajduje.

Art. 40. [Zabronione formy kampanii referendalnej]

1. Zabronione jest prowadzenie kampanii referendalnej na terenie zakładów pracy w sposób i w formach zakłócających ich normalne funkcjonowanie.

2. Zabronione jest prowadzenie kampanii referendalnej na terenie:

- 1) urzędów administracji rządowej i administracji samorządu terytorialnego oraz sądów;
- 2) jednostek wojskowych i innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz oddziałów obrony cywilnej;
- 3) skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Zabronione jest organizowanie w ramach prowadzonej kampanii referendalnej gier losowych i konkursów, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości

wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych.

4. Zabronione jest podawanie oraz dostarczanie napojów alkoholowych w ramach prowadzonej kampanii referendalnej.

Art. 41. [Badanie opinii publicznej]

1. Od zakończenia kampanii referendalnej aż do zakończenia głosowania zabronione jest podawanie do wiadomości publicznej wyników badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań głosujących w referendum i wyników referendum oraz sondaży przeprowadzonych w dniu głosowania.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy podawania do wiadomości publicznej danych komisji obwodowych, o których mowa w art. 32 ust. 4a.

Art. 42. [Plakaty, hasła i ulotki]

Wszelkie plakaty, hasła lub ulotki oraz inne materiały dotyczące referendum, zawierające oznaczenie, od kogo pochodzą, podlegają ochronie prawnej.

Art. 43. [Zasady umieszczania plakatów i haseł]

1. Na ścianach budynków, ogrodzeniach, latarniach, urządzeniach energetycznych, telekomunikacyjnych i innych można umieszczać plakaty i hasła dotyczące referendum po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy.

2. Zabronione jest umieszczanie plakatów i haseł dotyczących referendum na zewnątrz i wewnątrz budynków administracji rządowej i samorządowej oraz sądów, a także na terenie jednostek wojskowych i oddziałów obrony cywilnej oraz skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Rada gminy może zabronić umieszczania plakatów lub haseł dotyczących referendum na niektórych budynkach publicznych, a także na określonych częściach terenów publicznych z przyczyn związanych z ochroną zabytków bądź środowiska.

4. Przy ustawianiu własnych urządzeń ogłoszeniowych w celu prowadzenia kampanii referendalnej należy stosować przepisy porządkowe. Przepis art. 42 stosuje się odpowiednio.

5. Plakaty i hasła dotyczące referendum należy umieszczać w taki sposób, aby można je było następnie usunąć bez powodowania szkód.

6. Policja oraz straż gminna są obowiązane usuwać na koszt podmiotu biorącego udział w kampanii referendalnej plakaty i hasła dotyczące referendum, których sposób umieszczenia może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo bezpieczeństwu mienia bądź bezpieczeństwu w ruchu drogowym.

7. Plakaty i hasła dotyczące referendum oraz urządzenia ogłoszeniowe ustawione w celu prowadzenia kampanii referendalnej właściwe podmioty biorące udział w tej kampanii obowiązane są usunąć w terminie 30 dni od dnia referendum.

8. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) postanawia o usunięciu plakatów i haseł dotyczących referendum oraz urządzeń ogłoszeniowych umieszczonych z naruszeniem przepisów ust. 1-5

lub nieusuniętych przez właściwe podmioty biorące udział w kampanii referendalnej w terminie, o którym mowa w ust. 7. Koszty ich usunięcia ponoszą zobowiązane podmioty.

Art. 44. [Nieprawdziwe informacje w materiałach dotyczących referendum]

1. Jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu prawa prasowego, materiały dotyczące referendum, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła i wypowiedzi lub inne formy prowadzonej kampanii referendalnej zawierają informacje nieprawdziwe, każdy, czyjego prawa dotyczy wynik postępowania, o którym mowa w ust. 2, ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone.

2. Sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza, wraz z uzasadnieniem, osobie, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 1, i zobowiązanemu do wykonania zobowiązania sądu.

3. Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w ciągu 24 godzin zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w ciągu 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

4. Przedstawienie przez zobowiązanego do publikacji sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 24 godzin od doręczenia postanowienia, na koszt zobowiązanego. W orzeczeniu sąd wskazuje prasę, w rozumieniu prawa prasowego, w której ma nastąpić publikacja. Publikacja następuje niezwłocznie.

5. W razie odmowy lub niezamieszczenia sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin przez zobowiązanego w sposób określony w postanowieniu sądu, sąd na wniosek osoby, która złożyła wniosek, o którym mowa w ust. 1, zarządza ich publikację na koszt zobowiązanego, w trybie postępowania egzekucyjnego.

Art. 45. [Dochodzenie uprawnień przez osoby pokrzywdzone]

Wykonanie uprawnień wynikających z niniejszej ustawy nie ogranicza możliwości dochodzenia przez osoby pokrzywdzone lub poszkodowane uprawnień na podstawie innych ustaw.

Art. 46. [Odpowiednie oznaczenie materiałów dotyczących referendum]

Informacje, komunikaty, apele i hasła dotyczące referendum ogłaszane w prasie drukowanej lub w telewizji bądź radiu na koszt podmiotów biorących udział w kampanii referendalnej muszą zawierać wskazanie, przez kogo są opłacane i od kogo pochodzą. Odpowiedzialnym za

umieszczenie tego wskazania przez podmiot biorący udział w kampanii referendalnej jest redaktor w rozumieniu przepisów prawa prasowego.

Art. 47. [Wydatki na kampanię referendalną]

1. Wydatki ponoszone przez podmioty biorące udział w kampanii referendalnej pokrywane są z ich źródeł własnych i zgodnie z przepisami określającymi ich działalność finansową.
2. Do finansowania kampanii referendalnej nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

Art. 48. [Podmioty uprawnione do udziału w kampanii referendalnej w mediach]

1. Podmiotami uprawnionymi do udziału w kampanii referendalnej w programach radiowych i telewizyjnych, o których mowa w art. 49-55, zwanymi dalej "podmiotami uprawnionymi", są:

- 1) partia polityczna, która w ostatnich przed referendum wyborach do Sejmu:
 - a) samodzielnie tworząc komitet wyborczy, otrzymała, w skali kraju, co najmniej 3% ważnie oddanych głosów na jej okręgowe listy kandydatów na posłów,
 - b) wchodziła w skład koalicji wyborczej, której okręgowe listy kandydatów na posłów otrzymały, w skali kraju, co najmniej 6% ważnie oddanych głosów;
- 2) klub poselski, klub senatorski oraz klub parlamentarny, które na rok przed dniem ogłoszenia uchwały lub postanowienia o zarządzeniu referendum zrzęsały odpowiednio posłów lub senatorów wybranych spośród kandydatów zgłoszonych przez komitet wyborczy wyborców, a posłowie lub senatorowie ci stanowili więcej niż połowę składu tych klubów;
- 3) stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, która spełnia następujące warunki:
 - a) została zarejestrowana lub zgłoszona, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie później niż na rok przed dniem ogłoszenia uchwały lub postanowienia o zarządzeniu referendum,
 - b) obszar jej działania obejmuje całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) prowadzi działalność związaną z przedmiotem referendum, a działalność ta mieści się w zakresie jej celów statutowych;
- 4) fundacja, która spełnia warunki określone w pkt 3 lit. a i c;
- 5) pełnomocnik, o którym mowa w art. 63 ust. 3.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, najpóźniej w 40 dniu przed dniem referendum, zawiadamiają Państwową Komisję Wyborczą o zamiarze skorzystania z uprawnienia określonego w ust. 1, załączając do zawiadomienia:

- 1) w przypadku partii politycznej - prawomocne postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie o wpisaniu partii do ewidencji partii politycznych;
- 2) w przypadku klubu poselskiego, klubu senatorskiego oraz klubu parlamentarnego, o których mowa w ust. 1 pkt 2 - dokument wskazujący podmiot uprawniony do reprezentowania klubu oraz informację odpowiednio Marszałka Sejmu lub Marszałka Senatu o utworzeniu klubu;

3) w przypadku stowarzyszenia lub innej organizacji społecznej oraz fundacji - uwierzytelniony statut i zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do rejestru w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, organizacji lub fundacji albo regulaminu działalności stowarzyszenia zwykłego, poświadczonych przez właściwy organ nadzorujący;

4) w przypadku pełnomocnika, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 - oświadczenie, o którym mowa w art. 63 ust. 3.

2a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 2, wydaje podmiotom uprawnionym zaświadczenie o przysługiwaniu tym podmiotom uprawnienia określonego w ust. 1.

4. Jeżeli zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, nie spełnia warunków określonych w tym przepisie, Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 3 dni od dnia doręczenia zawiadomienia odmawia wydania zaświadczenia.

5. Postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie wydania zaświadczenia doręcza się niezwłocznie, wraz z uzasadnieniem, podmiotowi, który złożył zawiadomienie.

6. Podmiotowi, o którym mowa w ust. 5, służy prawo wniesienia do Sądu Najwyższego skargi na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej o odmowie wydania zaświadczenia. Skargę wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia wnioskodawcy postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia.

7. Sąd Najwyższy rozpatruje skargę w postępowaniu nieprocesowym, w składzie 3 sędziów, i wydaje orzeczenie w sprawie skargi w terminie 5 dni. Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny. Orzeczenie doręcza się podmiotowi, o którym mowa w ust. 5, i Państwowej Komisji Wyborczej. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna skargę za zasadną, Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie wydaje zaświadczenie, o którym mowa w ust. 3.

Art. 49. [Audycje referendalne]

1. Podmioty uprawnione mają prawo prowadzenia kampanii referendalnej w programach radiowych i telewizyjnych nadawców publicznych, zgodnie z przepisami ustawy, w formie audycji referendalnych.

2. Audycją referendalną jest część programu radiowego lub telewizyjnego, nie pochodząca od nadawcy, rozpowszechniana nieodpłatnie, stanowiąca odrębną całość ze względu na treść lub formę, umożliwiającą wykorzystanie przez podmiot uprawniony przysługującego mu czasu antenowego, o którym mowa w art. 50 lub art. 51, przeznaczonego na prowadzenie kampanii referendalnej.

3. Nadawca publiczny jest obowiązany do dokonywania na własny koszt rejestracji dostarczonej audycji referendalnej, przygotowanej przez podmiot uprawniony, obejmującej przegranie na nośniki dostosowane do rozpowszechniania, lub do udostępnienia studia wraz z realizatorem w celu nagrania audycji referendalnej przez podmiot uprawniony.

Art. 50. [Rozpowszechnianie audycji referendalnych]

1. W terminie od 16 dnia przed dniem referendum do zakończenia kampanii referendalnej Telewizja Polska Spółka Akcyjna oraz Polskie Radio Spółka Akcyjna i spółki radiofonii regionalnej, zwane dalej "Telewizją Polską" i "Polskim Radiem", rozpowszechniają na własny koszt w programach ogólnokrajowych i regionalnych audycje referendalne podmiotów uprawnionych.

2. Łączny czas rozpowszechniania audycji referendalnych wynosi:

1) w ogólnokrajowych programach - 15 godzin w Telewizji Polskiej, w tym do 3 godzin w TV Polonia, i 30 godzin w Polskim Radiu, w tym do 5 godzin w programie przeznaczonym dla zagranicy;

2) w każdym regionalnym programie - 10 godzin w Telewizji Polskiej i 15 godzin w Polskim Radiu.

3. Podmiot uprawniony ma prawo do rozpowszechniania audycji referendalnych w programach ogólnokrajowych oraz regionalnych.

4. Czas przysługujący jednemu podmiotowi uprawnionemu nie może być odstępowany innemu podmiotowi uprawnionemu.

Art. 51. [Rozpowszechnianie audycji referendalnych]

1. W przypadku referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej, w terminie od 21 dnia przed dniem referendum do zakończenia kampanii referendalnej, Telewizja Polska oraz Polskie Radio rozpowszechniają na własny koszt w programach ogólnokrajowych i regionalnych audycje referendalne podmiotów uprawnionych.

2. Łączny czas rozpowszechniania audycji referendalnych wynosi:

1) w ogólnokrajowych programach - 25 godzin w Telewizji Polskiej, w tym do 5 godzin w TV Polonia, i 45 godzin w Polskim Radiu, w tym do 8 godzin w programie przeznaczonym dla zagranicy;

2) w każdym regionalnym programie - 15 godzin w Telewizji Polskiej i 20 godzin w Polskim Radiu.

3. Przepisy art. 50 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 52. [Podział czasu antenowego na rozpowszechnianie audycji referendalnych]

1. Czas przeznaczony na rozpowszechnianie audycji referendalnych dzieli się równo między podmioty uprawnione na podstawie informacji Państwowej Komisji Wyborczej o podmiotach uprawnionych.

2. Podziału czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji referendalnych:

1) w programach ogólnokrajowych - dokonują odpowiednio zarządy Telewizji Polskiej i Polskiego Radia;

2) w programach regionalnych - dokonują właściwi dyrektorzy oddziałów Telewizji Polskiej i prezesi zarządów spółek Polskiego Radia.

3. Na ustalenia dotyczące podziału czasu antenowego, o których mowa w ust. 2, podmiotowi uprawnionemu przysługuje skarga do Państwowej Komisji Wyborczej. Skargę wnosi się w

terminie 2 dni od dnia doręczenia informacji o dokonaniu ustalenia. Państwowa Komisja Wyborcza rozpatruje sprawę niezwłocznie i wydaje postanowienie. Od postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej nie przysługuje środek prawny.

Art. 53. [Kolejność rozpowszechniania audycji referendalnych]

1. Kolejność rozpowszechniania w każdym dniu audycji referendalnych ustalają kierujący redakcjami właściwych ogólnokrajowych programów telewizyjnych, w tym TV Polonia, i programów regionalnych oraz programów radiowych, w drodze losowania przeprowadzonego w obecności przedstawicieli podmiotów uprawnionych najpóźniej w 18 dniu przed dniem referendum, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej losowanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się najpóźniej w 23 dniu przed dniem referendum.

Art. 54. [Dostarczenie audycji referendalnych]

1. Audycje referendalne podmiotu uprawnionego dostarczane są do Telewizji Polskiej lub Polskiego Radia nie później niż na 24 godziny przed dniem ich rozpowszechnienia.

2. Czas audycji referendalnych dostarczonych przez podmioty uprawnione nie może przekraczać czasu ustalonego dla nich na podstawie przepisów, o których mowa w art. 52.

3. W przypadku stwierdzenia przez Telewizję Polską lub Polskie Radio, że dostarczone przez podmiot uprawniony materiały audycji referendalnych przekraczają czas ustalony dla tych audycji, Telewizja Polska lub Polskie Radio wzywają niezwłocznie podmiot uprawniony do skrócenia czasu audycji.

4. Jeżeli podmiot uprawniony nie zastosuje się w ciągu 8 godzin do wezwania, o którym mowa w ust. 3, Telewizja Polska lub Polskie Radio przerywa rozpowszechnianie audycji referendalnej w chwili, kiedy upłynął czas audycji przysługujący podmiotowi uprawnionemu.

Art. 55. [Delegacja ustawowa - rozpowszechnianie audycji referendalnych]

1. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po porozumieniu z Państwową Komisją Wyborczą, określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji referendalnych, sposób przygotowania i rozpowszechniania tych audycji, a także sposób upowszechniania informacji o terminach rozpowszechniania audycji referendalnych.

2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii zarządów spółek, o których mowa w art. 50 ust. 1, oraz właściwej rady programowej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) czas przeznaczony na rozpowszechnianie audycji referendalnych w każdym z programów ogólnokrajowych i regionalnych;
- 2) ramowy podział czasu rozpowszechniania audycji referendalnych w programach ogólnokrajowych i regionalnych.

Art. 56. [Ogłoszenia referendalne]

1. Każdy podmiot biorący udział w kampanii referendalnej może od dnia rozpoczęcia kampanii referendalnej odpłatnie rozpowszechniać ogłoszenia referendalne w programach nadawców radiowych i telewizyjnych.

2. ⁹ Ogłoszeniem referendalnym jest reklama w rozumieniu art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2020 r. poz. 805), przygotowana przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, i przekazana do rozpowszechniania w ramach prowadzonej kampanii referendalnej.

3. Wysokość opłat pobieranych za czas rozpowszechniania ogłoszeń referendalnych musi być jednakowa dla wszystkich podmiotów oraz ustalana według cennika obowiązującego w dniu ogłoszenia uchwały lub postanowienia o zarządzeniu referendum.

4. Do ogłoszeń referendalnych stosuje się przepisy o działalności reklamowej w programach radiofonii i telewizji, z tym że czasu przeznaczanego na rozpowszechnianie ogłoszeń referendalnych nie wlicza się do ustalonego odrębnymi przepisami dopuszczalnego wymiaru czasowego reklam.

Art. 57. [Odpowiedzialność nadawców]

1. Nadawcy nie ponoszą odpowiedzialności za treść rozpowszechnianych audycji referendalnych i ogłoszeń referendalnych.

2. Nadawcy nie mogą odmówić rozpowszechniania audycji referendalnych i ogłoszeń referendalnych.

Art. 58. [Materiały informacyjne o referendum]

Nie jest kampanią referendalną przekazywanie przez organy władzy państwowej, w tym przez organ zarządzający referendum, informacji mających na celu przedstawianie i wyjaśnianie treści pytań lub zaproponowanych wariantów rozwiązań oraz udzielanie odpowiedzi na pytania obywateli dotyczące referendum.

Rozdział 7

Finansowanie referendum z budżetu państwa

Art. 59. [Wydatki związane z przeprowadzeniem referendum]

1. Wydatki związane z organizacją przygotowań i przeprowadzeniem referendum pokrywane są z budżetu państwa w części Rezerwy celowe.

2. Z budżetu państwa pokrywane są wydatki związane z:

1) zadaniami Państwowej Komisji Wyborczej oraz Krajowego Biura Wyborczego przewidzianymi w ustawie;

2) zadaniami komisarzy wyborczych i komisji obwodowych oraz zapewnieniem ich obsługi przez wyznaczone do tych celów organy i jednostki organizacyjne;

3) zadaniami organów administracji rządowej oraz podległych im urzędów centralnych i jednostek organizacyjnych, a także innych organów państwowych;

4) zadaniami zleconymi do wykonania przez jednostki samorządu terytorialnego.

3. Środki finansowe na zadania zlecone wykonywane przez jednostki samorządu terytorialnego są przekazywane w terminach umożliwiających ich wykonywanie.
4. ¹⁰ Informację o wydatkach, o których mowa w ust. 2, Szef Krajowego Biura Wyborczego podaje do wiadomości publicznej w terminie 5 miesięcy od dnia referendum.
5. Zasady planowania finansowego oraz realizacji wydatków, o których mowa w ust. 2 i 3, a także sprawozdawczości finansowej określają przepisy o finansach publicznych.
6. ¹¹ Dysponentem środków finansowych, o których mowa w ust. 1, jest Szef Krajowego Biura Wyborczego.

Rozdział 8

Referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa

Art. 60. [Zarządzenie referendum w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa]

W sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa referendum ma prawo zarządzić:

- 1) Sejm, uchwałą podjętą bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, lub
- 2) Prezydent Rzeczypospolitej, za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów.

Art. 61. [Inicjatywa Sejmu]

1. Sejm może postanowić o poddaniu pod referendum określonej sprawy z własnej inicjatywy, a także na wniosek Senatu, Rady Ministrów lub obywateli. W przypadku gdy Sejm, w drodze uchwały, nie uwzględni wniosku o przeprowadzenie referendum, Marszałek Sejmu informuje o tym wnioskodawcę.

2. Wniosek o zarządzenie referendum powinien określać propozycje pytań lub wariantów rozwiązania w sprawie poddanej pod referendum.

Art. 62. [Uchwała o zarządzeniu referendum]

1. Sejm w uchwale o zarządzeniu referendum ustala treść pytań lub wariantów rozwiązania w sprawie poddanej pod referendum.

2. Szczegółowy tryb podejmowania przez Sejm uchwały o zarządzeniu referendum, jak również rozpatrywania wniosków, o których mowa w art. 61 ust. 1, określa regulamin Sejmu.

Art. 63. [Inicjatywa obywateli]

1. Sejm może postanowić o poddaniu określonej sprawy pod referendum z inicjatywy obywateli, którzy dla swojego wniosku uzyskają poparcie co najmniej 500.000 osób mających prawo udziału w referendum.

2. Referendum z inicjatywy obywateli nie może dotyczyć:

- 1) wydatków i dochodów, w szczególności podatków oraz innych danin publicznych;
- 2) obronności państwa;
- 3) amnestii.

3. Zgłoszenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje na piśmie pełnomocnik. Pełnomocnikiem jest osoba wskazana w pisemnym oświadczeniu pierwszych 15 osób z wykazu, o którym mowa w ust. 4.

4. Do zgłoszenia wniosku załącza się wykaz obywateli popierających zgłoszenie, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL, a także własnoręcznie złożone podpisy obywateli. Wzór wykazu ustala, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

5. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, co do prawidłowości złożenia wymaganej liczby podpisów w sposób, o którym mowa w ust. 4, Marszałek Sejmu zwraca się do Państwowej Komisji Wyborczej o stwierdzenie, czy jest złożona wymagana liczba podpisów.

6. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 5, liczba prawidłowo złożonych podpisów przez osoby popierające wniosek jest mniejsza niż ustawowo wymagana, Marszałek Sejmu wyznacza termin 14 dni na uzupełnienie brakującej liczby podpisów. Postanowienie w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi.

7. W przypadku nieuzupełnienia podpisów w wyznaczonym terminie Marszałek Sejmu odmawia przyjęcia wniosku. Postanowienie w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi.

8. Postanowienie, o którym mowa w ust. 6 i 7, może być przez pełnomocnika zaskarżone do Sądu Najwyższego w terminie 14 dni od dnia doręczenia. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w terminie 30 dni w postępowaniu nieprocesowym, w składzie 3 sędziów. Od postanowienia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny.

Art. 64. [Inicjatywa Prezydenta RP]

1. Prezydent Rzeczypospolitej przekazuje Senatowi projekt postanowienia o zarządzeniu referendum, zawierający treść pytań lub wariantów rozwiązania w sprawie poddanej pod referendum, a także termin jego przeprowadzenia.

2. Senat w terminie 14 dni od dnia przekazania projektu postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej, o którym mowa w ust. 1, podejmuje uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zarządzenie referendum.

3. Szczegółowy tryb wyrażania przez Senat zgody, o której mowa w ust. 2, określa regulamin Senatu.

Art. 65. [Treść uchwały lub postanowienia o zarządzeniu referendum; termin przeprowadzenia referendum]

1. Uchwała Sejmu lub postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej o zarządzeniu referendum zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej zarządzenia referendum;
- 2) treść pytań lub wariantów rozwiązania w sprawie poddanej pod referendum;
- 3) termin przeprowadzenia referendum;
- 4) kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem referendum.

2. Jeżeli głosowanie w referendum przeprowadza się w ciągu dwóch dni, uchwała Sejmu lub postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej, o których mowa w ust. 1, określają również terminy przeprowadzenia głosowania.

3. Uchwałę Sejmu lub postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej, o których mowa w ust. 1, ogłasza się w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Referendum przeprowadza się najpóźniej w 90 dniu od dnia ogłoszenia uchwały lub postanowienia, o których mowa w ust. 1.

Art. 66. [Wiążący wynik referendum]

1. Wynik referendum jest wiążący, jeżeli wzięła w nim udział więcej niż połowa uprawnionych do głosowania.

2. Rozstrzygnięcie w referendum następuje, jeżeli:

1) w odpowiedzi na postawione pytanie oddano większość ważnych głosów pozytywnych albo negatywnych;

2) na jeden z zaproponowanych wariantów rozwiązań w sprawie poddanej pod referendum oddano najwięcej ważnych głosów.

Art. 67. [Realizacja wiążącego wyniku referendum]

Właściwe organy państwowe podejmują niezwłocznie czynności w celu realizacji wiążącego wyniku referendum zgodnie z jego rozstrzygnięciem przez wydanie aktów normatywnych bądź podjęcie innych decyzji, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia uchwały Sądu Najwyższego o ważności referendum w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 9

Referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej

Art. 68. [Odpowiednie stosowanie przepisów do referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej]

Referendum, o którym mowa w art. 90 ust. 3 Konstytucji, przeprowadza się w trybie i na zasadach określonych w ustawie, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 69. [Zawiadomienie Marszałka Sejmu]

Prezes Rady Ministrów zawiadamia Marszałka Sejmu o podpisaniu umowy, której ratyfikacja wymaga zgody wyrażonej w trybie art. 90 ust. 2-4 Konstytucji, przesyłając jednocześnie Sejmowi tekst tej umowy wraz z załącznikami.

Art. 70. [Uchwała Sejmu]

1. O wyborze trybu wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej w drodze referendum decyduje Sejm, uchwałą podjętą bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

2. O podjęciu uchwały, o której mowa w ust. 1, Marszałek Sejmu zawiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Senatu i Prezesa Rady Ministrów.

Art. 70a. [Uchwała Sejmu w przypadku nieuchwalenia ustawy ratyfikacyjnej]

W przypadku nieuchwalenia, w trybie art. 90 ust. 2 Konstytucji, ustawy wyrażającej zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej, Sejm może podjąć uchwałę o wyborze trybu wyrażenia zgody na ratyfikację takiej umowy. Przepis art. 70 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 71. [Zarządzenie referendum]

1. Referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej może zarządzić Sejm lub Prezydent Rzeczypospolitej za zgodą Senatu na zasadach i w trybie określonych w art. 60.

2. Uchwałę o zarządzeniu referendum Sejm podejmuje z własnej inicjatywy. Do uchwały Sejmu o zarządzeniu referendum stosuje się odpowiednio przepis art. 65 ust. 1. Szczegółowy tryb podjęcia uchwały określa regulamin Sejmu.

3. Do postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej o zarządzeniu referendum przepis art. 64 i 65 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 72. [Karta do głosowania]

Wzór karty do głosowania określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 73. [Wiążący wynik referendum]

1. Wynik referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy, o której mowa w art. 69, jest wiążący, jeżeli wzięła w nim udział więcej niż połowa uprawnionych do głosowania.

2. Jeżeli wynik referendum jest wiążący, a większość głosów ważnych oddano za odpowiedzią pozytywną, Prezydent Rzeczypospolitej uzyskuje zgodę na ratyfikację umowy, o której mowa w ust. 1.

Art. 74. [Brak zgody na ratyfikację umowy]

Jeżeli wynik referendum jest wiążący, a większość głosów ważnych oddano za odpowiedzią negatywną, Prezydent Rzeczypospolitej nie uzyskuje zgody na ratyfikację umowy, o której mowa w art. 69.

Art. 75. [Niewiążący wynik referendum]

Jeżeli wynik referendum w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację umowy międzynarodowej jest niewiążący, Sejm może ponownie podjąć uchwałę w sprawie wyboru trybu wyrażenia zgody na ratyfikację tej umowy. Przepis art. 70 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 10

Referendum zatwierdzające zmianę Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 76. [Odpowiednie stosowanie przepisów]

Referendum, o którym mowa w art. 235 ust. 6 Konstytucji, przeprowadza się w trybie i na zasadach określonych w ustawie, z wyłączeniem przepisów rozdziału 9 i z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 77. [Wniosek o przeprowadzenie referendum]

1. Z wnioskiem do Marszałka Sejmu o przeprowadzenie referendum, o którym mowa w art. 235 ust. 6 Konstytucji, mogą wystąpić:

- 1) co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów;
- 2) Senat;
- 3) Prezydent Rzeczypospolitej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 45 dni od dnia uchwalenia przez Senat ustawy o zmianie Konstytucji.

3. Marszałek Sejmu niezwłocznie podejmuje postanowienie o zarządzeniu referendum, o którym mowa w ust. 1. Do postanowienia przepisy art. 65 ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

4. Marszałek Sejmu wyznacza datę przeprowadzenia referendum, o którym mowa w ust. 1, na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 60 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 78. [Karta do głosowania]

1. Pytanie w referendum rozpoczyna się od słów:

"Czy jesteś za przyjęciem zmiany Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., dokonanej ustawą z dnia ... (tytuł ustawy)?"

2. Wzór karty do głosowania określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 79. [Wiążący wynik referendum]

1. Przyjęcie w referendum zmiany Konstytucji następuje wówczas, gdy opowiedziało się za nią większość głosujących.

2. Marszałek Sejmu przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej do podpisu ustawę o zmianie Konstytucji niezwłocznie po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej uchwały Sądu Najwyższego o ważności referendum.

3. Prezydent Rzeczypospolitej podpisuje przyjętą w referendum ustawę o zmianie Konstytucji w ciągu 21 dni od dnia przedstawienia przez Marszałka Sejmu tej ustawy do podpisu i zarządza jej niezwłoczne ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 11

Przepisy karne

Art. 80. [Prowadzenie kampanii referendalnej wbrew przepisom]

Kto prowadzi kampanię referendalną:

- 1) w lokalu komisji obwodowej lub na terenie budynku, w którym ten lokal się znajduje,

- 2) na terenie zakładów pracy w sposób i w formach zakłócających ich normalne funkcjonowanie,
 - 3) na terenie urzędów administracji rządowej lub administracji samorządu terytorialnego oraz sądów,
 - 4) na terenie jednostek wojskowych i innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub oddziałów obrony cywilnej bądź skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych
- podlega karze grzywny.

Art. 81. [Umieszczanie plakatów i haseł w sposób niezgodny z przepisami]

1. Kto w związku z referendum:

- 1) umieszcza plakaty i hasła dotyczące referendum na ścianach budynków, ogrodzeniach, latarniach, urządzeniach energetycznych, telekomunikacyjnych i innych bez zgody właściciela lub zarządcy,
 - 2) przy ustawianiu własnych urządzeń ogłoszeniowych w celu prowadzenia kampanii referendalnej narusza obowiązujące przepisy porządkowe,
 - 3) umieszcza plakaty i hasła dotyczące referendum w taki sposób, że nie można ich usunąć bez powodowania szkód
- podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega:

- 1) osoba zobowiązana do usunięcia plakatów, haseł dotyczących referendum lub urządzeń ogłoszeniowych ustawionych w celu prowadzenia kampanii referendalnej, która w terminie 30 dni od dnia referendum nie usunie tych plakatów, haseł lub urządzeń;
- 2) osoba będąca redaktorem w rozumieniu prawa prasowego, która dopuszcza do niewykonania obowiązku umieszczenia w informacjach, komunikatach, apelach i hasłach dotyczących referendum, ogłaszanych w prasie drukowanej lub w telewizji bądź radiu na koszt podmiotów biorących udział w kampanii referendalnej, wskazania, przez kogo są opłacane i od kogo pochodzą.

Art. 82. [Niewłaściwe oznaczenie materiałów dotyczących referendum]

Kto w związku z referendum nie umieszcza w materiałach dotyczących referendum oznaczenia, od kogo pochodzą

- podlega karze grzywny.

Art. 83. [Naruszenie przepisów o inicjatywie obywateli]

1. Kto zbiera podpisy osób popierających zgłoszenie wniosku do Sejmu w sprawie referendum z inicjatywy obywateli, stosując groźbę, podstęp lub jakąkolwiek inną formę nacisków zmierzających do uzyskania podpisów

- podlega grzywnie od 1000 do 10 000 złotych.

2. Tej samej karze podlega, kto zbiera podpisy osób popierających wniosek, o którym mowa w ust. 1, na terenie jednostek wojskowych lub innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo oddziałów obrony cywilnej lub skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

3. Kto udziela wynagrodzenia pieniężnego w zamian za zbieranie lub złożenie podpisu pod wnioskiem, o którym mowa w ust. 1

- podlega grzywnie od 10 000 do 50 000 złotych.

Art. 84. [Naruszenie ciszy przedwyborczej]

Kto w okresie od zakończenia kampanii referendalnej aż do zakończenia głosowania zwołuje zgromadzenia, organizuje pochody lub manifestacje, wygłasza przemówienia, rozdaje ulotki lub w jakikolwiek inny sposób prowadzi kampanię referendalną

- podlega karze grzywny.

Art. 85. [Naruszenie przepisów o badaniach opinii publicznej]

Kto w okresie od zakończenia kampanii referendalnej aż do zakończenia głosowania podaje do wiadomości publicznej wyniki badań (sondaży) opinii publicznej dotyczących przewidywanych zachowań głosujących w referendum i przewidywanych wyników referendum lub wyniki sondaży przeprowadzanych w dniu głosowania

- podlega grzywnie od 500 000 do 1 000 000 złotych.

Art. 86. [Gry losowe i konkursy]

Kto w ramach prowadzonej kampanii referendalnej organizuje gry losowe lub konkursy, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych

- podlega grzywnie od 5 000 do 50 000 złotych.

Art. 87. [Alkohol]

Kto podaje lub dostarcza w ramach prowadzonej kampanii referendalnej napoje alkoholowe

- podlega grzywnie od 5 000 do 50 000 złotych.

Art. 88. [Stosowanie przepisów o wykroczeniach]

Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 80-82 i art. 84, stosuje się przepisy o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 12

Przepisy szczególne

Art. 89. [Zastępcze wykonanie zadań organów gminy]

Jeżeli właściwe organy gminy nie wykonują w terminie, w sposób zgodny z prawem, zadań dotyczących utworzenia obwodów głosowania lub ich zmiany, powołania lub zmian w

składach komisji obwodowych, właściwy komisarz wyborczy wzywa te organy do wykonania zadań w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie, a w razie bezskutecznego upływu terminu niezwłocznie wykonuje te zadania i powiadamia o tym Państwową Komisję Wyborczą.

Art. 90. [Przeprowadzenie referendum wraz z wyborami]

1. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Sejmu i do Senatu lub wybory Prezydenta Rzeczypospolitej:

1) głosowanie przeprowadza się w obwodach głosowania utworzonych dla właściwych wyborów i na podstawie spisów wyborców sporządzonych dla tych wyborów;

1a) zaświadczenia o prawie do głosowania wydaje się zgodnie z przepisami dotyczącymi właściwych wyborów; zaświadczenie upoważnia do wzięcia udziału we wskazanym w nim głosowaniu w wyborach oraz w odbywającym się w tym samym terminie głosowaniu w referendum;

1b) ¹² informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

1c) ¹³ głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

1d) ¹⁴ zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego we właściwych wyborach dotyczy również głosowania korespondencyjnego w referendum;

1e) ¹⁵ wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania we właściwych wyborach dotyczy również referendum, a akt pełnomocnictwa do głosowania sporządzony w związku ze wskazanymi w nim wyborami dotyczy również głosowania w referendum;

2) zadania komisarzy wyborczych i komisji obwodowych wykonują odpowiednio okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołane do przeprowadzenia właściwych wyborów;

3) do kampanii referendalnej stosuje się przepisy rozdziału 6.

1a. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego, przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio, z tym, że:

1) głosowanie w referendum przeprowadza się w tych samych dniach, w których odbywa się głosowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego;

1a) ¹⁶ informacje o numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach obwodowych komisji wyborczych podaje się w terminach określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

1b) ¹⁷ głosowanie przeprowadza się w godzinach głosowania określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

1c) ¹⁸ zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego w wyborach do Parlamentu Europejskiego dotyczy również głosowania korespondencyjnego w referendum;

1d) ¹⁹ wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego dotyczy również referendum, a akt pełnomocnictwa do

głosowania sporządzony w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego dotyczy również głosowania w referendum;

2) w referendum mogą wziąć udział wyłącznie osoby ujęte w części A spisu wyborców;

3) zaświadczenia o prawie do głosowania wydane zgodnie z przepisami dotyczącymi wyborów do Parlamentu Europejskiego upoważniają do wzięcia udziału w referendum wyłącznie obywateli Rzeczypospolitej Polskiej; dopisuje się ich do spisu wyborców w części A;

4) zadania komisarzy wyborczych wykonują rejonowe komisje wyborcze powołane do przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego.

2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i sposób łącznego prowadzenia kampanii referendalnej oraz kampanii wyborczej w programach radiowych i telewizyjnych, uwzględniając w szczególności:

1) tryb postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji referendalnych i audycji wyborczych w programach Telewizji Polskiej i Polskiego Radia;

2) sposób przygotowania i rozpowszechniania audycji referendalnych i audycji wyborczych;

3) sposób upowszechniania informacji o terminach rozpowszechniania audycji referendalnych i audycji wyborczych;

4) terminy wynikające z kalendarza czynności związanych z przeprowadzeniem referendum oraz z kalendarza wyborczego.

Art. 91. [Przeprowadzenie kilku referendów ogólnokrajowych]

1. W przypadku zarządzenia na ten sam dzień więcej niż jednego referendum ogólnokrajowego, głosowanie przeprowadzają te same komisje obwodowe, na podstawie tych samych spisów osób uprawnionych do udziału w referendum.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dla każdego referendum sporządza się oddzielnie protokoły głosowania oraz protokoły o wyniku referendum.

Art. 92. [Przepisy stosowane w sprawach nieuregulowanych]

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

2. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu co wybory Prezydenta Rzeczypospolitej, w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

3. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu co wybory do Parlamentu Europejskiego, w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy.

Rozdział 13

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 93.

W ustawie z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271) art. 32 otrzymuje brzmienie: (zmiany pominięte).

Art. 94.

W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 i Nr 154, poz. 1802 oraz z 2002 r. Nr 127, poz. 1089) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 95.

W ustawie z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802 oraz z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 96. [Pierwsze referendum ogólnokrajowe po wejściu w życie ustawy]

W przypadku pierwszego referendum ogólnokrajowego odbywającego się po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy skróceniu ulegają terminy:

- 1) na utworzenie obwodów głosowania, o których mowa w art. 6 ust. 2, a także na dokonanie zmian obwodów głosowania lub siedzib obwodowych komisji do spraw referendum - do 40 dnia przed dniem referendum;
- 2) o którym mowa w art. 6 ust. 5 - do 35 dnia przed dniem referendum;
- 3) o którym mowa w art. 7 ust. 2 - do 40 dnia przed dniem referendum;
- 4) o którym mowa w art. 13 ust. 1 - do 16 dnia przed dniem referendum;
- 5) o którym mowa w art. 13 ust. 3 - do 25 dnia przed dniem referendum;
- 6) o którym mowa w art. 48 ust. 6 - do 2 dni;
- 7) o którym mowa w art. 48 ust. 7 - do 3 dni.

Art. 97. [Przepis derogacyjny]

Traci moc ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o referendum (Dz. U. poz. 487, z 2000 r. poz. 488 oraz z 2002 r. poz. 984).

Art. 98. [Wejście w życie ustawy]

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹ Art. 9 ust. 1 zmieniony przez art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz.U.2023.497) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 sierpnia 2023 r.

² Art. 9 ust. 6 uchylony przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz.U.2023.497) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 sierpnia 2023 r.

³ Art. 9 ust. 8 zmieniony przez art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz.U.2023.497) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 sierpnia 2023 r.

- ⁴ Art. 9 ust. 8a dodany przez art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz.U.2023.497) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 sierpnia 2023 r.
- ⁵ Art. 9 ust. 9 zmieniony przez art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz.U.2023.497) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 sierpnia 2023 r.
- ⁶ Art. 9 ust. 10 zmieniony przez art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. (Dz.U.2023.497) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 sierpnia 2023 r.
- ⁷ Art. 26 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ⁸ Art. 35 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ⁹ Art. 56 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁰ Art. 59 ust. 4 zmieniony przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹¹ Art. 59 ust. 6 zmieniony przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹² Art. 90 ust. 1 pkt 1b dodany przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹³ Art. 90 ust. 1 pkt 1c dodany przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁴ Art. 90 ust. 1 pkt 1d dodany przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁵ Art. 90 ust. 1 pkt 1e dodany przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁶ Art. 90 ust. 1a pkt 1a dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁷ Art. 90 ust. 1a pkt 1b dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁸ Art. 90 ust. 1a pkt 1c dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.
- ¹⁹ Art. 90 ust. 1a pkt 1d dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. (Dz.U.2023.1628) zmieniającej nin. ustawę z dniem 17 sierpnia 2023 r.

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 2 sierpnia 2023 r.

Poz. 1495

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 28 lipca 2023 r.

w sprawie wzorów wniosków o ujęcie w obwodzie głosowania, skreślenie wyborcy z Centralnego Rejestru Wyborców, zmianę miejsca głosowania oraz wzoru i sposobu ewidencjonowania zaświadczeń o prawie do głosowania

Na podstawie art. 32b ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 i 2418 oraz z 2023 r. poz. 497) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór wniosku o ujęcie w obwodzie głosowania, o którym mowa w art. 19 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, zwanej dalej „Kodeksem wyborczym”;
- 2) wzór wniosku o ujęcie w obwodzie głosowania, o którym mowa w art. 19a § 1 Kodeksu wyborczego;
- 3) wzór wniosku o skreślenie wyborcy z Centralnego Rejestru Wyborców, o którym mowa w art. 19a § 6 Kodeksu wyborczego;
- 4) wzór wniosku o zmianę miejsca głosowania, o którym mowa w art. 28 § 1 Kodeksu wyborczego;
- 5) wzór zaświadczenia o prawie do głosowania oraz sposób ewidencjonowania tych zaświadczeń.

§ 2. Wzór wniosku o ujęcie w obwodzie głosowania, o którym mowa w art. 19 § 3 Kodeksu wyborczego, jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Wzór wniosku o ujęcie w obwodzie głosowania, o którym mowa w art. 19a § 1 Kodeksu wyborczego, jest określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Wzór wniosku o skreślenie wyborcy z Centralnego Rejestru Wyborców, o którym mowa w art. 19a § 6 Kodeksu wyborczego, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Wzór wniosku o zmianę miejsca głosowania, o którym mowa w art. 28 § 1 Kodeksu wyborczego, jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Wzór zaświadczenia o prawie do głosowania jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

2. Zaświadczenie o prawie do głosowania opatruje się numerem i zabezpiecza się przez naklejenie znaku holograficznego.

3. Znak holograficzny, o którym mowa w ust. 2, zawiera litery:

- 1) PLT – w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) SNT – w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2264).

- 3) PRP – w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 4) PE – w wyborach do Parlamentu Europejskiego
- oraz oznaczenie roku, w którym są przeprowadzane dane wybory.

§ 7. Ewidencję wydanych zaświadczeń o prawie do głosowania prowadzi się w Centralnym Rejestrze Wyborców.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 497).²⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *M. Kamiński*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1316 oraz z 2018 r. poz. 2209) oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców (Dz. U. z 2021 r. poz. 697), które tracą moc z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 497).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 28 lipca 2023 r. (Dz. U. poz. 1495)

Załącznik nr 1

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska

Miejscowość i data sporządzenia

Wójt/Burmistrz/Prezydent Miasta* w

Wniosek o ujęcie w stałym obwodzie głosowaniaNa podstawie art. 19 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, z późn. zm.)
wnoszę o ujęcie w stałym obwodzie głosowaniaNazwisko
Imię (imiona)
Numer PESEL

Oświadczam, że stale zamieszkuję** w:

Gmina (miasto, dzielnica)
Miejscowość
Ulica
Numer domu
Numer lokalu
Podpis**Wyrażam zgodę na przekazanie do rejestru danych kontaktowych moich danych, tj. imienia, nazwiska,
numeru PESEL oraz:**numeru telefonu komórkowego
lub
adresu poczty elektronicznej

Jeśli wyrażasz zgodę na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych, wypełnij co najmniej jedno powyższe pole.

Zgodę możesz wyrazić, jeśli składasz wniosek w swoim imieniu. Przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych nie jest obowiązkowe. Mogą one umożliwić innym podmiotom (np. urzędom) szybki kontakt z tobą celem sprawnego załatwienia sprawy i poinformowania cię o działaniach, jakie te podmioty podejmują w twoich sprawach.
Zgodę możesz wycofać w każdej chwili......
Data i podpis

* Niepotrzebne skreślić.

** W przypadku wyborcy nigdzie niezamieszkałego, o którym mowa w art. 19 § 9 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, przebywającego stale na obszarze danej gminy, wpisuje się adres, pod którym będzie możliwe skontaktowanie się z nim przez pracowników urzędu gminy.

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska

Miejscowość i data sporządzenia

Wójt/Burmistrz/Prezydent Miasta* w

Wniosek o ujęcie w stałym obwodzie głosowania

Na podstawie art. 19a § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, z późn. zm.) wnoszę o ujęcie w stałym obwodzie głosowania

1. Dane do wniosku o ujęcie w stałym obwodzie głosowania

Nazwisko

Imię (imiona)

Obywatelstwo

Numer paszportu
lub innego dokumentu
stwierdzającego tożsamość

Numer PESEL

(jeśli nie masz numeru PESEL, wypełnij drugą część wniosku)

Oświadczam, że stale zamieszkuję w:**

Gmina (miasto, dzielnica)

Miejscowość

Ulica

Numer domu

Numer lokalu

2. Dane wymagane do nadania numeru PESEL

Płeć:

 kobieta mężczyznaStatus cudzoziemca
(zaznacz właściwe pole): UE – obywatel Unii Europejskiej oraz obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 lit. b i d umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz. Urz. UE C 384 z 12.11.2019, str. 7). NUE – obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej inny niż określony w art. 10 ust. 1 lit. b i d umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.

* Niepotrzebne skreślić.

** W przypadku wyborcy nigdzie niezamieszkałego, o którym mowa w art. 19a § 10 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy, przebywającego stale na obszarze danej gminy, wpisuje się adres, pod którym będzie możliwe skontaktowanie się z nim przez pracowników urzędu gminy.

Wypełnij poniższe dane, jeśli są dostępne**Dane rodziców**

Imię matki (pierwsze)

Nazwisko rodowe matki

Numer PESEL matki
(jeśli został nadany)

Imię ojca (pierwsze)

Nazwisko rodowe ojca

Numer PESEL ojca
(jeśli został nadany)

Dane wnioskodawcy

Data urodzenia

Miejsce urodzenia

Stan cywilny kawaler/panna żonaty/zamężna wdowiec/wdowa

Oznaczenie aktu urodzenia

Oznaczenie urzędu
stanu cywilnego, w którym
został sporządzony akt urodzenia

Dane małżonka wnioskodawcy

Imię małżonka

Nazwisko rodowe małżonka

Numer PESEL małżonka
(jeśli został nadany)

Data zawarcia
związku małżeńskiego

Dane dotyczące małżeństwa

Oznaczenie aktu małżeństwa

Oznaczenie urzędu
stanu cywilnego, w którym
został sporządzony akt małżeństwa

Dane o rozwiązaniu małżeństwa

Data rozwiązania
związku małżeńskiego

Sygnatura akt
i oznaczenie sądu,
który rozwiązał małżeństwo

Sygnatura akt
i oznaczenie sądu, który
ustalił nieistnienie małżeństwa

Sygnatura akt
i oznaczenie sądu,
który unieważnił małżeństwo

Dane o zgonie małżonka

Data zgonu małżonka
albo data znalezienia jego zwłok

Oznaczenie aktu zgonu małżonka

Oznaczenie urzędu
stanu cywilnego, w którym został
sporządzony akt zgonu małżonka

.....
Podpis

Wyrażam zgodę na przekazanie do rejestru danych kontaktowych moich danych, tj. imienia, nazwiska, numeru PESEL oraz:

numeru telefonu komórkowego

lub

adresu poczty elektronicznej

Jeśli wyrażasz zgodę na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych, wypełnij co najmniej jedno powyższe pole.

Zgodę możesz wyrazić, jeśli składasz wniosek w swoim imieniu. Przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych nie jest obowiązkowe. Mogą one umożliwić innym podmiotom (np. urzędowi) szybki kontakt z tobą celem sprawnego załatwienia sprawy i poinformowania cię o działaniach, jakie te podmioty podejmują w twoich sprawach. Zgodę możesz wycofać w każdej chwili.

.....
Data i podpis

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska

Miejscowość i data sporządzenia

Wójt/Burmistrz/Prezydent Miasta* w

Wniosek o skreślenie wyborcy z Centralnego Rejestru Wyborców

Na podstawie art. 19a § 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, z późn. zm.) wnoszę o skreślenie mnie z Centralnego Rejestru Wyborców

Nazwisko

Imię (imiona)

Numer PESEL

.....
Podpis

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

Rzeczpospolita
Polska

Miejscowość i data sporządzenia

Wójt/Burmistrz/Prezydent Miasta* w

Wniosek o zmianę miejsca głosowania

Na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277, z późn. zm.) wnoszę o zmianę miejsca głosowania w wyborach:

ogłoszonych na dzień:

Moje dane:

Nazwisko

Imię (imiona)

Obywatelstwo

Numer PESEL

Adres, pod którym będę przebywać w dniu wyborów:

Gmina (miasto, dzielnica)

Miejscowość

Ulica

Numer domu

Numer lokalu

.....
Podpis

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

.....
(miejsce na element zabezpieczający
zaświadczenie)

Zaświadczenie o prawie do głosowania nr

.....
(pieczęć nagłówkowa urzędu)

.....
(miejscowość, data)

Imię (imiona)

Nazwisko

Numer PESEL

Obywatelstwo*

Adres zamieszkania

Gmina (miasto, dzielnica)

Miejscowość

Ulica

Numer domu

Numer mieszkania

ma prawo głosować w dniu w obwodzie miejsca pobytu w wyborach:

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu pierwszego głosowania
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu ponownego głosowania
do Sejmu i do Senatu
do Parlamentu Europejskiego
uzupełniających do Senatu w okręgu wyborczym nr ...**

.....
(podpis, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)

* Wypełnia się w przypadku obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim uprawnionego do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

** Zostanie wydrukowany odpowiedni rodzaj wyborów.

WZÓR

WYBORY DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ZARZĄDZONE NA DZIEŃ															
Kod terytorialny gminy (dzielnicy w m.st. Warszawie)								Nr obwodu głosowania							
Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej (adres)															
Gmina/ Dzielnica			Powiat			Województwo									
Okręg wyborczy nr						Okręgowa Komisja Wyborcza w/we*)									

**PROTOKÓŁ GŁOSOWANIA W OBWODZIE
NA LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW**

Głosowanie rozpoczęło się w dniu 20..... r. o godz. i trwało do godz.

I. ROZLICZENIE SPISU WYBORCÓW I KART DO GŁOSOWANIA

1	Liczba kart do głosowania otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą, ustalona po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania, z uwzględnieniem ewentualnych kart otrzymanych z rezerwy						
2	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania (<i>umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy</i>) w chwili zakończenia głosowania						
3	Liczba niewykorzystanych kart do głosowania						
4	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (<i>liczba podpisów w spisie oraz adnotacje o wydaniu karty bez potwierdzenia podpisem w spisie</i>)						

Uwaga! Suma liczb z pkt 3 i 4 powinna być równa liczbie z pkt 1, jeśli tak nie jest — przypuszczalną przyczynę należy opisać w pkt 16.

5	Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze						
6	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym oraz w głosowaniu korespondencyjnym (<i>łącznie</i>)						

Uwaga! Suma liczb z pkt 4 i 5 **musi być** równa liczbie z pkt 6.

II. GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA, NA PODSTAWIE ZAŚWIADCZENIA I GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE

7	Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika (<i>liczba kart do głosowania wydanych na podstawie aktów pełnomocnictwa otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą</i>)						
8	Liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania						

Uwaga! Suma liczb z pkt 7 i 8 **musi być** mniejsza lub równa liczbie z pkt 4.

9	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym						
9a	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu						
9b	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których oświadczenie nie było podpisane przez wyborcę						
9c	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było koperty na karty do głosowania						
9d	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których znajdowała się niezaklejona koperta na karty do głosowania						
9e	Liczba kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym wrzuconych do urny						

Uwaga! Liczba z pkt 9 nie może być większa od liczby z pkt 5. Suma liczb z pkt 9a – 9e nie może być mniejsza od liczby z pkt 9.

III. USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA

Obwodowa komisja wyborcza stwierdziła, że pieczęcie na urnie pozostały nienaruszone. Po wyjęciu kart z urny komisja ustaliła na ich podstawie następujące wyniki głosowania:

10	Liczba kart wyjętych z urny					
10a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym					

Uwaga! Liczba z pkt 10 pomniejszona o liczbę z pkt 10a powinna być równa liczbie z pkt 4. Dodatkowo liczba z pkt 10a nie może być większa od liczby z pkt 9e; jeśli tak nie jest — przypuszczalną przyczynę należy opisać w pkt 17.

11	Liczba kart nieważnych (<i>bez pieczęci obwodowej komisji wyborczej lub inne niż urzędowo ustalone</i>)					
12	Liczba kart ważnych					

Uwaga! Suma liczb z pkt 11 i 12 **musi być** równa liczbie z pkt 10. Jeśli w pkt 11 liczba jest większa niż 0, przyczynę należy opisać w pkt 18.

13	Liczba głosów nieważnych (<i>z kart ważnych</i>)					
13a	w tym z powodu postawienia znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów z różnych list					
13b	w tym z powodu niepostawienia znaku „X” obok nazwiska żadnego kandydata					
13c	w tym z powodu postawienia znaku „X” wyłącznie obok nazwiska kandydata na liście, której rejestracja została unieważniona					

Uwaga! Suma liczb z pkt 13a – 13c **musi być** równa liczbie z pkt 13.

14	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów (<i>z kart ważnych</i>)					
----	--	--	--	--	--	--

Uwaga! Suma liczb z pkt 13 i 14 **musi być** równa liczbie z pkt 12.

15. Na poszczególne listy kandydatów i umieszczonych na nich kandydatów oddano następujące liczby głosów ważnych:

Lista nr
(nr listy) (oznaczenie listy nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego)

Liczba głosów ważnych oddanych na listę:						
Na poszczególnych kandydatów z tej listy oddano następujące liczby głosów ważnych:						
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
...						
Razem						

Uwaga! Suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów z danej listy (rubryka „Razem”) równa się liczbie głosów ważnych oddanych na tę listę. Wyjątek od tej zasady może dotyczyć listy, na której znajduje się nazwisko kandydata skreślonego z listy.

Lista nr
(nr listy) (oznaczenie listy nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego)

Liczba głosów ważnych oddanych na listę:						
Na poszczególnych kandydatów z tej listy oddano następujące liczby głosów ważnych:						
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
...						
Razem						

Uwaga! Suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów z danej listy (rubryka „Razem”) równa się liczbie głosów ważnych oddanych na tę listę. Wyjątek od tej zasady może dotyczyć listy, na której znajduje się nazwisko kandydata skreślonego z listy.

Lista nr —
 (nr listy) (oznaczenie listy nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego)

Liczba głosów ważnych oddanych na listę:					
--	--	--	--	--	--

Na poszczególnych kandydatów z tej listy oddano następujące liczby głosów ważnych:

1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
...					
Razem					

Uwaga! Suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów z danej listy (rubryka „Razem”) równa się liczbie głosów ważnych oddanych na tę listę. Wyjątek od tej zasady może dotyczyć listy, na której znajduje się nazwisko kandydata skreślonego z listy.

Lista nr —
 (nr listy) (oznaczenie listy nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego)

Liczba głosów ważnych oddanych na listę:					
--	--	--	--	--	--

Na poszczególnych kandydatów z tej listy oddano następujące liczby głosów ważnych:

1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
...					
Razem					

Uwaga! Suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów z danej listy (rubryka „Razem”) równa się liczbie głosów ważnych oddanych na tę listę. Wyjątek od tej zasady może dotyczyć listy, na której znajduje się nazwisko kandydata skreślonego z listy.

IV. UWAGI I ADNOTACJE

- 16.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy sumą liczb z pkt 3 i 4 a liczbą z pkt 1; jeżeli różnica nie występuje, wpisać „brak uwag”:
- 17.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt 10 pomniejszoną o liczbę z pkt 10a a liczbą z pkt 4, a także o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt 10a a liczbą z pkt 9e; jeżeli różnice nie występują, wpisać „brak uwag”:
- 18.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie wystąpienia kart nieważnych (pkt 11); jeżeli liczba w pkt 11 wynosi 0, wpisać „brak kart nieważnych”:
- 19.***) W trakcie głosowania wydano następujące zarządzenia; jeżeli nie wydano, wpisać „brak zarządzeń”:
20. Liczba mężów zaufania obecnych w obwodzie; jeżeli nie było mężów zaufania wpisać „0”:
21. Liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety; jeżeli nie było takich mężów zaufania wpisać „0”:
- 22.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez mężów zaufania z wymienieniem konkretnych zarzutów**); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”:
- 23.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez członków obwodowej komisji wyborczej z wymienieniem konkretnych zarzutów**); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”:
- 24.***) Inne uwagi; jeżeli nie ma, wpisać „brak uwag”:

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie obwodowej komisji wyborczej:

1)		
	(nazwisko i imię — imiona, funkcja w Komisji)	(podpis)
2)		
3)		
4)		
5)		
6)		
7)		
8)		
9)		
10)		
11)		
12)		
13)		

*) Niepotrzebne skreślić lub pominąć.

***) Jeżeli treść dotycząca danego punktu protokołu nie mieści się na formularzu, należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając to w odpowiednim punkcie protokołu.

****) W razie zgłoszenia uwag przez mężów zaufania lub członków obwodowej komisji wyborczej należy dołączyć do protokołu stanowisko obwodowej komisji wyborczej wobec zarzutów.

WZÓR

WYBORY DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ZARZĄDZONE NA DZIEŃ

Okręg wyborczy nr

--	--	--

Okręgowa Komisja Wyborcza w/we*)

**PROTOKÓŁ WYNIKÓW GŁOSOWANIA I WYNIKÓW WYBORÓW
SENATORA W OKRĘGU WYBORCZYM**

Wyniki głosowania i wyniki wyborów senatora w okręgu wyborczym ustalono w dniu 20..... r.

I.

Głosowanie przeprowadzono w**) obwodach głosowania i na podstawie protokołów głosowania otrzymanych od wszystkich obwodowych komisji wyborczych na obszarze należącym do jej właściwości Okręgowa Komisja Wyborcza ustaliła następujące wyniki głosowania w okręgu:

1	Liczba kart do głosowania otrzymanych przez obwodowe komisje wyborcze								
2	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania								
3	Liczba niewykorzystanych kart do głosowania								
4	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalach wyborczych								
5	Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze								
6	Liczba wyborców, którym wydano karty wyborcze w lokalach wyborczych oraz w głosowaniu korespondencyjnym								
7	Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika								
8	Liczba wyborców głosujących na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania								
9	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym								
9a	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu								
9b	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których oświadczenie nie było podpisane przez wyborcę								
9c	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było koperty na karty do głosowania								
9d	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których znajdowała się niezaklejona koperta na karty do głosowania								
9e	Liczba kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym wrzuconych do urny								

Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy

10	Liczba kart wyjętych z urny								
10a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym								
11	Liczba kart nieważnych								
12	Liczba kart ważnych								
13	Liczba głosów nieważnych								
13a	w tym z powodu postawienia znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów								
13b	w tym z powodu niepostawienia znaku „X” obok nazwiska żadnego kandydata								
13c	w tym z powodu postawienia znaku „X” wyłącznie obok skreślonego nazwiska kandydata								
14	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów								

15. Poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby głosów ważnych:

1 (nazwisko i imię – imiona) zgłoszony(-a) przez (nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)								
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
.....									
Razem									

Symbol kontrolny systemu informatycznego i jego kod kreskowy
--

II.

16.*) Komisja stwierdza, że:

a) następujący kandydat otrzymał w okręgu wyborczym najwięcej oddanych głosów ważnych, wobec czego został wybrany na senatora:

.....
(nazwisko i imię — imiona) (liczba głosów)

zgłoszony(-a) przez
(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

b) w związku z tym, że kandydatów otrzymało w okręgu wyborczym równą
(liczba)
liczbę głosów uprawniającą do uzyskania mandatu, a kandydaci ci w następującej liczbie obwodów głosowania uzyskali więcej głosów od współkandydata/współkandydatów:

1)
(nazwisko i imię — imiona) (liczba obwodów)

zgłoszony(-a) przez
(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

2)

zgłoszony(-a) przez

na senatora został(-a) wybrany(-a):

.....
(nazwisko i imię — imiona)

zgłoszony(-a) przez
(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

c) w związku z tym, że kandydatów otrzymało w okręgu wyborczym równą
(liczba)
liczbę głosów, uprawniającą do uzyskania mandatu, a ponadto liczba obwodów głosowania, w których kandydaci ci uzyskali więcej głosów, jest równa i wynosi — przeprowadzono
(liczba)

losowanie, w wyniku którego senatorem został(-a):

.....
(nazwisko i imię — imiona)

zgłoszony(-a) przez
(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

III.

17.*) Komisja stwierdza, że nie otrzymała w ciągu 24 godzin od zakończenia głosowania wyników głosowania z następujących obwodów głosowania utworzonych za granicą/na polskich statkach morskich*):

Obwód nr z siedzibą,

Obwód nr z siedzibą,

tj. łącznie z obwodów głosowania. Przyczyną niezyskania wyników głosowania było:

.....
.....

Zgodnie z art. 272 § 2 Kodeksu wyborczego głosowanie w tych obwodach uznaje się za niebyłe i w związku z tym obwody te nie zostały wykazane w liczbie obwodów, w których przeprowadzono głosowanie.

IV.

18.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez mężów zaufania z wymienieniem konkretnych zarzutów; jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów” lub „brak mężów zaufania”:

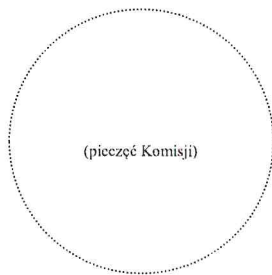
.....
.....

V.

19. *) Opis przebiegu losowania, o którym mowa w pkt 16:

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie Komisji:

- 1)
(nazwisko i imię — imiona, funkcja w Komisji) (podpis)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)

*) Niepotrzebne skreślić lub pominąć.

**) Jeżeli Komisja nie otrzymała wyników głosowania ze wszystkich obwodów utworzonych na stłakach lub za granicą, należy wpisać liczbę obwodów głosowania, pomijając liczbę obwodów wymienionych w pkt 17, z których nie otrzymano protokołów.

***) Jeżeli treść nie mieści się na formularzu, należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając to w miejscu przeznaczonym na wpisanie adnotacji.